

Nota van B&W

Portefeuille M. Divendal
Auteur Dhr. S.K. Satter
Telefoon 5115708
E-mail: ssatter@haarlem.nl
MO/OWG Reg.nr. OWG/2007/126304
bijlagen kopiëren: A
B & W-vergadering van 31 juli 2007

Onderwerp

Doordecentralisatie onderhoud schoolgebouwen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs

Bestuurlijke context

De gemeenteraad heeft in december 2004 besloten dat de regierol van de gemeente voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting moet worden versterkt. Een van de onderdelen van de regierol is het Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (Uitvoeringsplan SHO) dat de gemeenteraad in april 2007 heeft vastgesteld. Het Uitvoeringsplan SHO heeft betrekking op de investeringen onderwijshuisvesting in de periode 2007/2010 met als doelstelling dat voldaan wordt aan de criteria 'voldoende voorzieningen' en 'een goede spreiding van de voorzieningen'.

Naast het bekostigen van de investeringen is de gemeente verantwoordelijk voor het bekostigen van het groot onderhoud in/aan de schoolgebouwen. Vanaf 1 januari 1997 ontvangen de schoolbesturen voor het bekostigen van het groot onderhoud jaarlijks middelen van de gemeente op grond van de overeenkomst Doordecentralisatie. Deze overeenkomst is per 31 december 2007 opgezegd. Binnen het kader van het besluit van de gemeenteraad van december 2004 heeft overleg plaatsgevonden met de schoolbesturen over een nieuwe overeenkomst, waarbij de volgende uitgangspunten zijn gehanteerd:

1. transparantie in de vergoedingen
2. verantwoording van de besteding van de middelen.

Voor het nieuwe beleid rond het bekostigen van het groot onderhoud is opgesteld de notitie 'Doordecentralisatie, wens en werkelijkheid'. De notitie geeft inzicht in het groot onderhoud waarvoor de gemeente bekostiging moet verstrekken, de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen en gaat in op de varianten van doordecentralisatie. Op basis van de besprekingen met de schoolbesturen en rekening houdend met het besluit van de gemeenteraad zijn in de notitie in paragraaf 10 de volgende beleidsaanbevelingen geformuleerd:

1. Doordecentralisatie wordt beperkt tot de voorziening onderhoud van de schoolgebouwen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs, incl. de lokalen bewegingsonderwijs die integraal zijn verbonden met de betreffende schoolgebouwen.
2. Met de schoolbesturen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs wordt een overeenkomst Doordecentralisatie afgesloten op basis van de volgende uitgangspunten:
 - a. het bedrag van de jaarlijkse vergoeding wordt gebaseerd op de uitkomst van het meerjarenonderhoudsplan;

B&W-besluit:

1. Het college stemt in met de notitie 'Doordecentralisatie, wens en werkelijkheid' en de daarin opgenomen beleidsaanbevelingen.
2. Het college stemt in met de volgende bijdrage ten laste van de egalisatievoorziening onderwijshuisvesting aan de schoolbesturen voor het opstellen van het meerjarenonderhoudsplan:
 1. de nulmeting 80% voor rekening van de gemeente (raming € 80.000,--) en 20% voor rekening van het schoolbestuur en
 2. de actualisering 20% voor rekening van de gemeente (raming € 12.000,-- per 3 jaar) en 80% voor rekening van het schoolbestuur.
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit
4. Het college stuurt het besluit ter bespreking aan de commissie Samenleving

- b. de gemeentelijke vergoeding wordt vastgesteld voor een periode van vijf jaar en wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexering die het ministerie van OCW toepast bij het vaststellen van de lumpsum-vergoeding;
 - c. de gemeentelijke vergoeding wordt na een periode van vijf jaar opnieuw vastgesteld op basis van geactualiseerde meerjarenonderhoudsplannen;
 - d. de gemeentelijke vergoeding wordt jaarlijks aan de schoolbesturen uitbetaald;
 - e. de schoolbesturen verstrekken jaarlijks aan de gemeente een accountantsverklaring, waarin wordt ingegaan op de recht- en doelmatigheid van de besteding van de ontvangen middelen en waarbij een financieel overzicht wordt verstrekt van het verloop van de ontvangen gemeentelijke vergoeding en de uitgaven ten laste van deze vergoeding (als er geen uitgaven zijn gedaan geeft het financieel overzicht inzicht in de ontwikkeling van de betreffende voorziening);
 - f. bij het einde van het onderwijsgebruik vervalt de ontvangen gemeentelijke vergoeding aan de gemeente, tenzij het college besluit dat deze middelen op bestuursniveau mogen worden ingezet.
3. Gelet op het gemeentelijke belang om te komen tot een meerjarenonderhoudsplan voor alle schoolgebouwen dat is gebaseerd op uniforme uitgangspunten en dat noodzakelijk is om de gemeentelijke vergoeding vast te stellen wordt aan de schoolbesturen een nog nader vast te stellen vergoeding verstrekt in de kosten van het opstellen en actualiseren van de meerjarenonderhoudsplannen.
 4. De financiële problematiek als gevolg van een te lage rijksvergoeding op het onderdeel 'onderhoud schoolgebouwen' wordt nader uitgewerkt op basis van de opgestelde meerjarenonderhoudsplannen en over de door de schoolbesturen gevraagde gemeentelijke bijdrage in dit tekort wordt een afzonderlijk besluit genomen.

Omdat op dit moment de noodzakelijke, geactualiseerde meerjarenonderhoudsplannen, niet beschikbaar zijn kan het voorgenomen nieuwe beleid op dit moment nog niet financieel worden vertaald. In overleg met de schoolbesturen is besloten te komen tot een volledige nulmeting van alle schoolgebouwen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs. De uitkomsten van de nulmeting zijn naar verwachting in november beschikbaar. Uitgangspunt voor het nieuwe beleid is dat de bekostiging vanaf 1 januari 2008 plaatsvindt binnen het op dit moment in de gemeentebegroting opgenomen budget 'doordecentralisatie'.

Onder punt 3 van de beleidsaanbevelingen is als uitgangspunt opgenomen dat de gemeente een nog nader vast te stellen vergoeding in de kosten van de nulmeting verstrekt. Door de schoolbesturen zijn aan vier adviesbureaus offertes gevraagd en deze met de schoolbesturen besproken. Vanuit het oogpunt van objectiviteit is besloten een bureau, dat voldoet aan de eisen van een goede kwaliteit en dat op dit moment geen binding heeft met een van de schoolbesturen de opdracht te verstrekken. De kosten van de nulmeting worden geraamd op € 100.000,--. Op basis van de bekostiging door het rijk en de gemeente kan worden gesteld dat het schoolbestuur voor ong. 80% van de onderhoudskosten een vergoeding van het rijk ontvangt en voor 20% van de gemeente. In principe kan deze verdeling ook worden aangehouden voor de kostenverdeling van het opstellen van de meerjarenonderhoudsplannen.

Geadviseerd wordt om voor de nulmeting af te wijken van deze verdeling en voor de nulmeting de kostenverdeling vast te stellen op 80% voor rekening van de gemeente en 20% voor rekening van het schoolbestuur. De reden is dat de nulmeting een startsituatie is voor de gemeente en de schoolbesturen voor de nieuwe overeenkomst, waarbij de gemeente een groot belang heeft om inzicht te hebben in de jaarlijkse vergoeding. Daarnaast maken een aantal schoolbesturen al gebruik maken van de diensten van een andere organisatie en hebben een eigen softwarepakket onderhoud aangeschaft en betekent de keuze voor de nulmeting door een onafhankelijk adviesbureau dat de schoolbesturen extra kosten moeten maken. Voor de kosten van de jaarlijkse actualisatie wordt uitgegaan van de kostenverdeling 80% schoolbestuur en 20% gemeente.

Financiële paragraaf.

De voorgestelde kostenverdeling betekent dat voor de nulmeting rekening wordt gehouden met een gemeentelijke bijdrage van € 80.000,-- en voor de kosten van het actualiseren van een gemeentelijke

bijdrage van € 12.000,-- per 3 jaar. Deze kosten komenj ten laste van de egalisatievoorziening onderwijshuisevsting.

Commissieparagraaf:

Het college wil de nota bespreken met de commissie om het draagvlak voor het geformuleerde beleid te peilen en vast te stellen of de geformuleerde uitgangspunten voldoen aan het door de gemeenteraad in december 2004 geformuleerde kader.

DOORDECENTRALISATIE

wens en werkelijkheid

*De toekomst van de doordecentralisatie
in de gemeente Haarlem*

Inhoudsopgave

<u>Hoofdstuk</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>Blz.</u>
	Samenvatting	3
1.	Inleiding	4
2	Gemeentelijke taak, doordecentralisatie en verantwoordelijkheid schoolbesturen	5
3	Varianten doordecentralisatie	7
4	Toekomst doordecentralisatie	9
5	Doordecentralisatie en financiën	11
6	Organisatorische gevolgen	12
7	Uitgangspunten Doordecentralisatie	13
8	Doordecentralisatie en lokalen bewegingsonderwijs	13
9	Doordecentralisatie en onderhoudskosten onderwijsgebouwen	13
10	Beleidsaanbevelingen	14

Bijlagen

1	Overzicht voorzieningen onderwijshuisvesting
2	Voorzieningen onderwijshuisvesting op basis van de overeenkomst 'Doordecentralisatie
3	Overzicht aandachtspunten herijking rol gemeente en schoolbesturen
4	Overzicht vergoedingsstromen onderhoudsactiviteiten schoolgebouwen
5	Overzicht verschillende procedures bekostiging voorziening onderwijshuisvesting onderhoud
6	Beleidslijn ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bij bekostiging nieuwe voorzieningen
7	Toelichting financieringsstromen onderwijshuisvesting o.g.v. de overeenkomst Doordecentralisatie
8	Concept-overeenkomst Doordecentralisatie
9	Overzicht saldo belegde gelden Doordecentralisatie per 31 december 2006

Samenvatting.

In 1997 is met het merendeel van de schoolbesturen primair onderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs afgesloten de overeenkomst Doordecentralisatie. Deze overeenkomst heeft een looptijd van 10 jaar en eindigt per 1 januari 2008. Voor het bekostigen van voorzieningen onderwijshuisvesting van de schoolbesturen die de overeenkomst hebben ondertekend was de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting niet meer van toepassing. Van de overeenkomst waren uitgezonderd de uitgaven voor niet-genormeerde uitgaven voorzieningen onderwijshuisvesting.

In de afgelopen jaren zijn een aantal knelpunten rond het bekostigen en realiseren van voorzieningen in de onderwijshuisvesting en de uitvoering van de overeenkomst Doordecentralisatie vastgesteld. Mede om deze reden heeft het college, in lijn met het raadsbesluit van december 2004, de overeenkomst Doordecentralisatie met de schoolbesturen per 1 januari 2008 opgezegd. In december 2004 heeft de gemeenteraad de volgende kaders gesteld:

1. de aan de schoolbesturen beschikbaar gestelde geldstromen moeten transparant zijn;
2. de aan de schoolbesturen toegekende middelen moeten onderbouwd worden;
3. de verantwoording van de aan de schoolbesturen toegekende middelen moeten kunnen worden getoetst en
4. de positie van de gemeente en de schoolbesturen moeten worden herijkt, waarbij de rol van de gemeente als regisseur moet worden versterkt.

Op basis van het besluit van de gemeenteraad moet voor de periode vanaf 1 januari 2008 een nieuw beleid onderwijshuisvesting moet vastgesteld. Dit nieuwe beleid is onderverdeeld in:

1. het Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (Uitvoeringsplan SHO), waarbij de gemeente de regie heeft over (de spreiding van) het voorzieningenniveau, is vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 12 april 2007 en heeft betrekking op de jaren 2007 tot en met 2010 en
2. een overeenkomst Doordecentralisatie, die betrekking heeft op het instandhouden van het bestaande voorzieningenniveau, dus het bouwkundige en technische onderhoud.

Doordecentralisatie kan omvatten het jaarlijks beschikbaar stellen van middelen voor alle voorzieningen onderwijshuisvesting. Gelet op de gemeentelijke regierol rond (de spreiding van) het voorzieningenniveau is uitgangspunt voor de nieuwe overeenkomst doordecentralisatie dat de doordecentralisatie van de voorziening onderwijshuisvesting beperkt blijft tot de voorziening groot onderhoud van de schoolgebouwen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs¹. Bij het besluit tot doordecentralisatie van de voorziening groot onderhoud geldt de voorwaarde dat het bedrag dat de gemeente jaarlijks toekent wordt gebaseerd wordt op de uitkomsten van een meerjarenonderhoudsplan. Op deze wijze wordt de hoogte van de gemeentelijke vergoeding vastgesteld aan de hand van de technische noodzaak om onderhoud uit te voeren.

In paragraaf 7 zijn de beleidsuitgangspunten voor het nieuwe beleid geformuleerd. In de daaraan voorafgaande wordt ingegaan op de ontwikkelingen van de afgelopen jaren en worden de mogelijkheden van doordecentralisatie beschreven.

In paragraaf 4.3. is kort weergegeven de uitkomst van het overleg met de schoolbesturen. Daarin komt naar voren dat alle schoolbesturen zich kunnen vinden in de nu voorliggende keuze, maar dat bij de schoolbesturen ook de wens naar voren kwam doordecentralisatie van alle voorzieningen onderwijshuisvesting te onderzoeken. Mede gelet op het besluit van de gemeenteraad dat de gemeente verantwoordelijk is voor de regie over het voorzieningenniveau, is besloten niet te voldoen aan de wens van de schoolbesturen, maar de keuze tot doordecentralisatie te beperken tot de nu voorliggende werkelijkheid. Met deze keuze heeft de gemeente enerzijds de regie over het voorzieningenniveau, maar anderzijds, gelet op de gestelde voorwaarden, inzicht in de staat van onderhoud van de onderwijsgebouwen.

¹ Dit betekent dat niet wordt doorgedecentraliseerd het bekostigen van de voorzieningen (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding (permanent, semi-permanent, huur en in gebruik geven bestaand gebouw), verplaatsing, eerste inrichting inventaris (leermiddelen / meubilair), terrein, verzekeringsschades en constructiefouten. Met uitzondering van de verzekeringsschades en constructiefouten is hiervoor het Uitvoeringsplan SHO het juridische kader.

1. Inleiding.

Vanaf 1 januari 1996 is de gemeente, als uitvloeisel van het wetswijziging tot decentralisatie van de zorgplicht voor de voorzieningen onderwijshuisvesting, verantwoordelijk voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting voor het primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs². Als uitvloeisel van deze wetswijziging heeft de gemeenteraad in 1997 besloten gebruik te maken van de in de wet opgenomen mogelijkheid tot doordecentralisatie. Deze keuze betekent dat tot 1 januari 2008 voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting van toepassing is de overeenkomst 'Doordecentralisatie'. Deze overeenkomst is afgesloten tussen de gemeente en de schoolbesturen, uitgezonderd de schoolbesturen van het Noordzeecollege en de islamitische basisschool 'Al Ikhlâas'. In de overeenkomst is geregeld dat:

- a. de schoolbesturen afzien van het aanvragen van bekostiging van een voorziening in de onderwijshuisvesting;
- b. de schoolbesturen uitsluitend voor de niet-genormeerde voorzieningen onderwijshuisvesting een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening kunnen indienen en
- c. de gemeente jaarlijks aan de schoolbesturen een budget beschikbaar stelt voor het bekostigen van de voorzieningen in de onderwijshuisvesting.

Het college heeft, gelet op het besluit van de gemeenteraad in december 2004, besloten de overeenkomst Doordecentralisatie per 1 januari 2008 op te zeggen, met daarbij de volgende overwegingen:

1. Gebleken is dat de doordecentralisatie van de voorzieningen onderwijshuisvesting in principe beperkt is tot het onderdeel 'aanpassing en onderhoud' en niet van toepassing is op de voorzieningen nieuwbouw, uitbreiding et cetera, omdat de schoolbesturen voor het bekostigen van deze voorzieningen jaarlijks bij de gemeente een verzoek indienen.
2. Het begrip 'niet genormeerde uitgaven' dat basis is voor het aanvragen van het bekostigen van voorzieningen onderwijshuisvesting ten laste van het Fonds Onvoorzien Uitgaven is niet gedefinieerd.
3. In de overeenkomst 'Doordecentralisatie' is als voorziening onderwijshuisvesting opgenomen 'renovatie', deze voorziening maakt geen onderdeel uit van de voorzieningen onderwijshuisvesting die in de verschillende onderwijswetten en de modelverordening van de VNG zijn opgenomen.
4. Er is geen overeenstemming tussen de voorzieningen onderwijshuisvesting die zijn opgenomen in de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeente Haarlem, artikel 2 van de overeenkomst Doordecentralisatie, bijlage VII van de overeenkomst Doordecentralisatie en de Criteria van het Fonds Onvoorzien Uitgaven³.
5. In de overeenkomst Doordecentralisatie is opgenomen dat de gemeente afziet van het vorderingsrecht, hierdoor:
 - a. kan de gemeente geen leegstand vorderen voor gebruik door een andere school die een aanvraag voor uitbreiding heeft ingediend;
 - b. ontstaan voor de gemeente extra investeringslasten omdat voor uitbreiding met een extra lokaal bekostiging wordt toegekend en
 - c. kan de gemeente geen integraal accommodatiebeleid ontwikkelen.
6. De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de kadernota 2004 besloten om:
 - a. de rolverdeling tussen de gemeente en de schoolbesturen te herijken en
 - b. binnen het product 'Onderwijshuisvesting' € 1.000.000,-- te bezuinigen.
7. Bij de jaarrekening 2004 heeft de gemeenteaccountant opgemerkt dat:
 - a. de noodzaak van de hoogte van de voor de schoolbesturen opgebouwde reserves (die bij de gemeente belegd zijn) niet kan worden aangetoond en
 - b. als gevolg van de huidige wijze van bekostiging de gemeente geen oordeel kan geven over de doel- en rechtmatigheid van de inzet van de toegekende middelen.
8. De financieringsstromen voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting moeten inzichtelijk worden gemaakt, omdat:
 - a. de huidige financieringsstromen niet transparant zijn en
 - b. het jaarlijkse investeringsbudget 'Onderwijshuisvesting' is gebaseerd op historische gegevens en te weinig rekening houdt met de actuele ontwikkelingen.

² Zie bijlage 1.

³ Zie bijlage 2.

9. Door DHV is in 2003 een evaluatierapport uitgebracht waarin is gesteld dat het bestaande systeem van doordecentralisatie op termijn steeds minder zal voldoen.
 10. De gemeenteraad heeft in de vergadering van 22 december 2004 besloten tot het vaststellen van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs.
 11. Op 1 januari 2005 is de Wet op het Voortgezet Onderwijs gewijzigd, waardoor de gemeente vanaf 1 januari 2005 niet meer verantwoordelijk is voor het bekostigen van groot onderhoud en aanpassing in / aan de schoolgebouwen voortgezet onderwijs.
 12. Door het ministerie van OCW wordt vanaf 1997 in steeds sterkere mate aanvullende bekostiging voor specifieke investeringen onderhoud/aanpassing in/aan schoolgebouwen rechtstreeks aan de schoolbesturen uitbetaald, waardoor enerzijds sprake is van een fundamentele wijziging in vergoedingsstromen en anderzijds geen integrale afweging kan plaatsvinden over de inzet van deze middelen in relatie met het beschikbaar stellen van gemeentelijke middelen.
- Op bijlage 3 zijn een aantal van de genoemde punten verder toegelicht.

Binnen de door de gemeenteraad in december 2004 vastgestelde kaders moet een besluit worden genomen over het beleid voorzieningen onderwijshuisvesting voor de periode vanaf 1 januari 2008. Binnen deze kaders wordt onderscheid gemaakt in de zorgplicht voor voorzieningen onderwijshuisvesting:

- a. (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding et cetera van schoolgebouwen en
- b. onderhoud / aanpassing van schoolgebouwen.

Het beleid op het onderdeel (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding et cetera wordt, conform het raadsbesluit december 2004, jaarlijks uitgewerkt in het Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs. Deze keuze betekent gelijktijdig dat voor deze voorzieningen niet gekozen wordt voor doordecentralisatie en de doordecentralisatie beperkt wordt tot de voorziening onderhoud / aanpassing van de schoolgebouwen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs.

2. Gemeentelijke taak, doordecentralisatie en verantwoordelijkheid schoolbesturen.

2.1. Doordecentralisatie.

De mogelijkheid van doordecentralisatie is opgenomen in artikel 111 van de Wet op het Primair Onderwijs, artikel 109 van de Wet op de Expertisecentra en artikel 76v van de Wet op het Voortgezet Onderwijs. Als gevolg van een aantal ontwikkelingen is de wettekst op 1 januari 2005 gewijzigd ten opzichte van de wettekst die van was vanaf 1 januari 1997:

Tekst tot 1 januari 2005	Tekst vanaf 1 januari 2005
In afwijking van <i>het bepaalde in deze afdeling kan de gemeenteraad met het bevoegd gezag van een niet door de gemeente in stand gehouden school, onder door de gemeenteraad te stellen voorwaarden</i> , overeenkomen dat de gemeenteraad aan het bevoegd gezag ten behoeve van de door het bevoegd gezag op het grondgebied van de gemeente in stand gehouden school een jaarlijks bedrag voor huisvestingskosten verschafft'.	In afwijking van deze afdeling kan de gemeenteraad besluiten dat jaarlijks een bedrag voor huisvestingskosten wordt betaald aan het bevoegd gezag van een niet door de gemeente in stand gehouden school voor zover die op het grondgebied van die gemeente in stand wordt gehouden. <i>De gemeenteraad neemt het besluit in overeenstemming met het bevoegd gezag</i> '.

Het essentiële verschil tussen de beide wetteksten is dat vanaf 1 januari 2005 is:

1. vervallen het bepaalde 'onder door de gemeenteraad te stellen voorwaarden';
2. vervallen het bepaalde dat de gemeente 'met het bevoegd gezag kan overeenkomen' en
3. opgenomen is dat 'het besluit tot doordecentralisatie moet worden genomen in overeenstemming met het bevoegd gezag'.

Bij de wetswijziging op 1 januari 2005 heeft het volgende meegespeeld. Het ministerie van OCW heeft overwogen om de zorgplicht voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting volledig over te dragen aan de schoolbesturen. Op basis van een onderzoek onder de schoolbesturen is vastgesteld dat de schoolbesturen in meerderheid hebben aangegeven geen wijziging te willen in de huidige verantwoordelijkheidsverdeling. Om schoolbesturen die volledig verantwoordelijk willen zijn voor de voorzieningen onderwijshuisvesting in de gelegenheid te stellen deze verantwoordelijkheid op zich te nemen, is besloten meer aandacht te geven aan de mogelijkheid van doordecentralisatie en is de positie van de schoolbesturen versterkt. De gemeenteraad kan aan een besluit tot doordecentralisatie geen voorwaarden verbinden, maar moet het besluit nemen in overeenstemming met het bevoegd gezag. De wettekst is beperkt zodoende de ruimte van de gemeenteraad, maar bepaalt niet welke gevolgen het heeft als de gemeenteraad een besluit neemt dat niet in overeenstemming

is met het verzoek van het bevoegd gezag. Omdat het schoolbestuur naar verwachting tegen het besluit van de gemeenteraad de procedure van bezwaar en beroep volgen is het noodzakelijk dat het besluit van de gemeenteraad duidelijk is gemotiveerd.

Bij de keuze voor doordecentralisatie ziet het schoolbestuur af van het indienen van aanvragen voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting die zijn doorgedecentraliseerd. Het jaarlijkse bedrag van de bekostiging van de doorgedecentraliseerde voorzieningen neemt het college jaarlijks op de gemeentebegroting. Tot de wetwijziging werd de doordecentralisatie vastgelegd in een overeenkomst tussen de gemeente en de schoolbesturen. Vanaf 1 januari 2005 is een overeenkomst niet meer verplicht, maar kan worden volstaan met het besluit van de gemeenteraad als het formele document.

2.1. Gemeentelijke taak.

De wettelijke zorgplicht voor de voorzieningen onderwijshuisvesting betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor:

1. het vaststellen van de noodzaak van de door de schoolbesturen aangevraagde voorzieningen onderwijshuisvesting en
2. het beschikbaar stellen van een:
 - a. krediet voor het realiseren van de voorziening of
 - b. het beschikbaar stellen van een alternatieve voorziening (bijv. leegstaand lokaal) als de gemeente vaststelt dat de aangevraagde voorziening noodzakelijk is (bijv. uitbreiding schoolgebouw).

Voor het rijk speelden de volgende overwegingen een rol bij het besluit tot het onderbrengen van de zorgplicht onderwijshuisvesting bij de gemeente:

1. de gemeente is beter dan het rijk in staat om op lokaal niveau vast te stellen welke voorzieningen onderwijshuisvesting noodzakelijk zijn en
2. de gemeente kan na de decentralisatie een integraal accommodatiebeleid voeren.

Voordat een besluit tot doordecentralisatie wordt genomen dat strijdig is met het gemeentelijke beleid om te komen tot een integrale benadering van het voorzieningenniveau onderwijshuisvesting met het maatschappelijke voorzieningenniveau, moet aandacht worden gegeven aan de volgende vragen:

1. Is doordecentralisatie in het belang van de gemeente?
2. Wordt doordecentralisatie toegestaan op verzoek een individueel schoolbestuur of uitsluitend op verzoek van alle schoolbesturen, hoewel de wet uitgaat van een individueel schoolbestuur?
3. Voor welke voorzieningen onderwijshuisvesting wordt doordecentralisatie toegestaan?
4. Hoe wordt bij doordecentralisatie het bedrag van de jaarlijkse vergoeding vastgesteld?
5. Als voor de voorzieningen nieuwbouw en uitbreiding doordecentralisatie wordt toegestaan, hoe wordt dan omgegaan met het economisch claimrecht?
6. Is het schoolbestuur of zijn de schoolbesturen in staat om de verantwoordelijkheden die het gevolg zijn van doordecentralisatie over te nemen?
7. Als doordecentralisatie wordt toegestaan op welke wijze moet het schoolbestuur (moeten de schoolbesturen) verantwoording afleggen van de besteding van de jaarlijkse vergoeding?

Op bijlage 2 is opgenomen een overzicht van de voorzieningen onderwijshuisvesting waarvoor de schoolbesturen bij de gemeente bekostiging kunnen aanvragen en die dus in aanmerking komen voor doordecentralisatie.

2.3. Verantwoordelijkheid schoolbesturen.

De decentralisatie van de zorgplicht voor de voorzieningen onderwijshuisvesting op 1 januari 1997 heeft geen wijzigingen aangebracht in de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Evenals voor 1 januari 1997 zijn de schoolbesturen na 1 januari 1997 verantwoordelijk voor het:

1. realiseren van voldoende onderwijshuisvesting en
2. instandhouden van het schoolgebouw (= onderhoud van de schoolgebouwen).

Ad.1. Realiseren voldoende huisvesting.

Primair is het schoolbestuur verantwoordelijk voor het realiseren van voldoende huisvesting. De gemeente is op grond van de wet verantwoordelijk voor het vaststellen van de noodzaak van de door het schoolbestuur aangevraagde voorziening onderwijshuisvesting en het verstrekken van bekostiging voor het realiseren van de voorziening. Omdat de door de schoolbesturen aangevraagde bekostiging

van voorzieningen onderwijshuisvesting een relatie hebben met het maatschappelijke voorzieningenniveau in de gemeente Haarlem, kan de gemeente bij het toekennen van een aangevraagde voorziening onderwijshuisvesting, op het moment dat is vastgesteld dat de aangevraagde voorziening noodzakelijk is, betrekken de mogelijkheid om alternatieve huisvesting aan te bieden. Op deze wijze wordt:

- a. het ontstaan van leegstand in schoolgebouwen voorkomen;
- b. gestreefd naar een optimale bezetting van de beschikbare accommodaties en
- c. kan rekening worden gehouden met de ontwikkelingen op wijk-, buurt- en stedelijk niveau.

Voordat de gemeente de leegstand beschikbaar stelt aan een schoolbestuur of een andere maatschappelijke instelling moet overleg plaatsvinden met het schoolbestuur dat eigenaar is van het betreffende schoolgebouw.

Ad.2. Instandhouden schoolgebouw.

Het instandhouden van het schoolgebouw is de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Voor het bekostigen van het noodzakelijke onderhoud en het aanpassen van het schoolgebouw ontvingen de schoolbesturen tot 1 januari 2005 een vergoeding van het rijk en de gemeente. Op 1 januari 2005 is de Wet Voortgezet Onderwijs gewijzigd en vanaf 1 januari 2005 ontvangen de schoolbesturen voortgezet onderwijs de volledige vergoeding voor het instandhouden en het aanpassen van het schoolgebouw rechtstreeks van het ministerie van OCW. De wetwijziging WVO heeft zodoende tot gevolg dat *voor het bekostigen van het onderhoud en het aanpassen van de schoolgebouwen voortgezet onderwijs de schoolbesturen geen beroep meer kunnen doen op de gemeente.*

De verantwoordelijkheid voor het bekostigen van het groot onderhoud en het aanpassen van de schoolgebouwen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs is bij de gemeente gehandhaafd. Dit betekent dat de schoolbesturen primair en (voortgezet) onderwijs voor het bekostigen van het jaarlijkse en niet jaarlijkse onderhoud worden geconfronteerd met twee verschillende geldstromen⁴, een geldstroom van:

1. het rijk via een jaarlijkse exploitatiekostenvergoeding (= lumpsumbekostiging) en
2. de gemeente op het moment dat de gemeente vaststelt dat het onderhoud technisch noodzakelijk is.

Omdat het bekostigen van het groot onderhoud onderdeel uitmaakt van de huidige overeenkomst Doordecentralisatie is het onder punt 2 genoemde niet van toepassing:

- De schoolbesturen dienen bij de gemeente geen verzoek in om het bekostigen van het groot onderhoud, maar ontvangen jaarlijks van de gemeente een vergoeding voor het groot onderhoud. Deze jaarlijkse vergoeding is gebaseerd op de uitgangspunten van het bekostigingsstel dat tot 1 januari 1997 van toepassing was. Binnen de uitgangspunten van de overeenkomst stellen de schoolbesturen hun eigen prioriteiten bij het uitvoeren van het noodzakelijk onderwijs en zijn op deze wijze in staat een integraal 'onderhoudsbeleid' te realiseren.

3. Varianten doordecentralisatie.

Op grond van de wet bestaan voor doordecentralisatie een drietal varianten:

1. uitsluitend de voorziening 'groot onderhoud';
2. de voorziening 'groot onderhoud' en de voorziening aanpassing en
3. de voorzieningen groot onderhoud, aanpassing, (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding.

Ad.1.

Groot onderhoud heeft betrekking op alle bouwkundige elementen waarvoor onderhoud, dat gericht is op het instandhouden van het schoolgebouw, noodzakelijk is. Doordecentralisatie van deze voorziening betekent dat de gemeente jaarlijks aan het schoolbestuur een vast bedrag beschikbaar stelt voor het bekostigen van groot onderhoud, waardoor het schoolbestuur een integraal onderhoudsbeleid kan realiseren. Voor het vaststellen van het gemeentelijke vergoedingsbedrag bij

⁴ Bijlage 4 geeft inzicht in de verschillende onderhoudsactiviteiten van een schoolgebouw en van wie het schoolbestuur bekostiging voor het uitvoeren van het onderhoud ontvangt.

doordecentralisatie van deze voorziening wordt als uitgangspunt gehanteerd de uitkomst van een meerjarenonderhoudsplan. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan wordt de jaarlijkse vergoeding vastgesteld en daarnaast wordt deze vergoeding jaarlijks geïndexeerd. Dit betekent transparant is hoe de vergoeding is opgebouwd en voor welke onderhoudsactiviteiten deze vergoeding is bestemd, maar gelijktijdig heeft dit tot gevolg dat de jaarlijkse vergoeding per schoolgebouw kan verschillen. Voor het indexeren van de gemeentelijke vergoeding wordt aangesloten bij de loon- en prijscompensatie van het ministerie van OCW voor het vaststellen van de jaarlijkse lumpsumvergoeding. Op deze wijze wordt een eenduidige financiële compensatie aan de schoolbesturen beschikbaar gesteld. De keuze voor doordecentralisatie van deze voorziening betekent dat de gemeente op voorhand instemt met de financiële uitkomst van het meerjarenonderhoudsplan en het schoolbestuur afziet van het indienen van een jaarlijkse aanvraag voor het bekostigen van een voorziening 'groot onderhoud'.

In het spraakgebruik kennen we de volgende begrippen:

1. regulier onderhoud
2. uitgesteld onderhoud
3. achterstallig onderhoud.

Ad.1. Het meerjarenonderhoudsplan omvat alle bouwkundige onderhoudselementen van het schoolgebouw, vermeldt in welk jaar het onderhoud moet worden uitgevoerd en heeft voor alle onderhoudselementen een kostenraming. Als het schoolbestuur op basis van het meerjarenonderhoudsplan het onderhoud uitvoert is sprake van regulier onderhoud, incl. het dagelijks onderhoud.

Ad.2. Het schoolbestuur kan vaststellen dat het onderhoud dat voor uitvoering in een bepaald jaar in het meerjarenonderhoudsplan is opgenomen, gelet op de technische staat van het onderhoudselement, in dat jaar niet noodzakelijk is. Het schoolbestuur besluit dan het onderhoud uit te stellen tot een volgend jaar.

Ad.3. Van achterstallig onderhoud is sprake als het schoolbestuur nalatig is geweest om het noodzakelijke onderhoud uit te voeren en de gemeente wordt geconfronteerd met een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening onderhoud. Is sprake van achterstallig onderhoud dat het schoolbestuur verwijtbaar is, dan is de gemeente niet verplicht om het gevraagde onderhoud te bekostigen.

In het meerjarenonderhoudsplan dat basis is voor het vaststellen van de gemeentelijke vergoeding wordt geen rekening gehouden met dit onderscheid, maar wordt uitgegaan van de noodzaak van het onderhoud op het moment van de inspectie. Dit betekent dat op basis van de ontvangen meerjarenonderhoudsplannen uitsluitend inzicht wordt gegeven in de te verwachten onderhoudskosten in de komende jaren. Omdat externe (weers)invloeden van invloed zijn op de technische staat van het schoolgebouw en daardoor onderhoud eerder of later noodzakelijk is, is het noodzakelijk dat het meerjarenonderhoudsplan periodiek wordt geactualiseerd. Door het actualiseren van het meerjarenonderhoudsplan wordt de ontwikkeling van het noodzakelijke onderhoud gevolgd en kan periodiek het noodzakelijke budget worden vastgesteld / herzien.

Ad.2.

Doordecentralisatie van het groot onderhoud en het aanpassen van de schoolgebouwen heeft uitsluitend betrekking op de schoolgebouwen van het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs. Deze vorm van doordecentralisatie heeft voor de schoolbesturen het voordeel dat jaarlijks naast het vergoedingsbedrag dat voor onderhoud wordt ontvangen ook een jaarlijkse vergoeding voor de functionele aanpassing van het schoolgebouw wordt ontvangen. Functionele aanpassing van de schoolgebouwen is vaak noodzakelijk om het schoolgebouwen aan te passen aan de gevolgen van onderwijskundige en maatschappelijke ontwikkelingen (o.a. verbreden van de functie van het schoolgebouw). Aanpassen van de schoolgebouwen als gevolg van onderwijskundige en maatschappelijke ontwikkelingen kan van invloed zijn op het totaal van de maatschappelijke voorzieningen. Op basis van het gemeentelijke uitgangspunt dat gekozen wordt voor de integrale benadering van investeringen in schoolgebouwen en maatschappelijke voorzieningen, betekent doordecentralisatie van het onderdeel algehele aanpassing dat de regie van de gemeente over het voorzieningenniveau wordt beperkt.

Ad.3.

Doordecentralisatie van alle voorzieningen onderwijshuisvesting is de meest vergaande variant. Bij deze mogelijkheid wordt de uitvoering van de zorgplicht volledig overgedragen aan de schoolbesturen. Deze variant biedt het schoolbestuur alle mogelijkheden om een eigen huisvestingsbeleid te realiseren. Voor de gemeente heeft deze variant het nadeel dat de gemeente op het onderdeel 'onderwijshuisvesting':

- geen regie meer kan voeren;
- geen invloed heeft op de ontwikkeling van de huisvestingsbehoefte voor de korte en de lange termijn en

- geen mogelijkheid heeft om een integraal huisvesting- of accommodatiebeleid te voeren.
- Naast deze voor de gemeente negatieve effecten heeft deze variant als enig positief gevolg dat de gemeente niet geconfronteerd wordt met aanvragen van schoolbesturen voor het bekostigen van huisvestingsvoorzieningen. Bij deze variant moet ook een besluit worden genomen over het juridisch eigendom. Is sprake van volledige doordecentralisatie:
- met overdracht van het economisch claimrecht of
 - zonder overdracht van het economisch claimrecht.

Ad.a.

Bij doordecentralisatie van alle voorzieningen onderwijshuisvesting wordt het schoolbestuur volledig verantwoordelijk voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting, incl. de financiële risico's. Om de financiële ruimte voor het schoolbestuur te vergroten kan gekozen worden om het volle eigendom over te dragen aan het schoolbestuur. Dit betekent gelijktijdig dat het schoolbestuur het schoolgebouw, bij het einde van het onderwijsgebruik, op de vrije markt mag verkopen. Om deze reden moet bij het overdragen van het volle eigendom gelijktijdig nadere afspraken worden gemaakt op de volgende twee punten:

- tegen welke prijs wordt het schoolgebouw overgedragen aan het schoolbestuur en
- wie heeft het recht van eerste koop bij het einde van het onderwijsgebruik.

Ad.b.

Evenals onder ad.a geldt dat het schoolbestuur volledig verantwoordelijk wordt voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting, incl. de financiële risico's. Door het economische claimrecht te handhaven bij de gemeente blijft de onderwijswetgeving van toepassing voor die situatie dat de school het gebouw niet meer voor het onderwijs nodig heeft. Op dat moment draagt het schoolbestuur het schoolgebouw over aan de gemeente. Bij deze keuze is het zodoende ook niet noodzakelijk nadere afspraken te maken over de overnameprijs respectievelijk het recht van eerste koop bij het einde van het onderwijsgebruik. Dit model geeft het schoolbestuur daarentegen geen extra de financiële ruimte.

<p>Bij doordecentralisatie blijft de zorgplicht voor de voorzieningen onderwijshuisvesting bij de gemeente gehandhaafd, omdat deze in de wet is geregeld. Doordecentralisatie betekent zodoende in principe niet meer dan een andere wijze van het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting (vervallen jaarlijkse aanvragen en beschikbaar stellen van een jaarlijkse vergoeding).</p>
--

4. Toekomst van de doordecentralisatie.

4.1. Doordecentralisatie en rijksbeleid.

In de afgelopen jaren heeft het ministerie van OCW diverse onderzoeken laten uitvoeren naar mogelijke wijzigingen in de huidige verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeente en schoolbesturen op het onderdeel 'bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting'. Op basis van de uitkomst van deze onderzoeken is besloten de gemeentelijke zorgplicht voor het onderdeel onderhoud en aanpassing schoolgebouwen voortgezet onderwijs vanaf 1 januari 2005 rechtstreeks onder te brengen bij de schoolbesturen voortgezet onderwijs. Vanaf deze datum ontvangen de schoolbesturen voortgezet onderwijs de voor het bekostigen van het groot onderhoud noodzakelijke gelden rechtsreeks van het ministerie van OCW. Gelijktijdig heeft de minister besloten geen verder onderzoek in te stellen naar de mogelijkheden om te komen tot het aanpassen van de verantwoordelijkheidsverdeling, maar is wel besloten dat gemeenten en schoolbesturen meer aandacht moeten geven aan de mogelijkheden van doordecentralisatie. Dit betekent dat voor de overige voorzieningen onderwijshuisvesting de zorgplicht bij de gemeente blijft, tenzij

4.2. Doordecentralisatie en zorgplicht.

Doordecentralisatie is een vorm van functionele decentralisatie, omdat de bekostiging voor een adequate uitvoering van de doorgedecentraliseerde taken wordt neergelegd bij het schoolbestuur. De wet bepaalt dat doordecentralisatie uitsluitend mogelijk is voor de **niet door de gemeente instandgehouden schoolgebouwen**. Het openbaar primair en (voortgezet) speciaal onderwijs is ondergebracht bij de bestuurscommissie Openbaar Primair Onderwijs Haarlem (OPOH) en wordt zodoende formeel in stand gehouden door de gemeente. Dit betekent gelijktijdig dat

doordecentralisatie voor het openbaar onderwijs formeel niet is toegestaan. Op dit punt is bij het vaststellen van de lopende overeenkomst Doordecentralisatie met de schoolbesturen bijzonder onderwijs afgesproken dat voor het OPOH wordt uitgegaan van het principe van gelijke behandeling van het openbaar en bijzonder onderwijs. De schoolbesturen hebben zodoende ingestemd met het voorstel van de gemeente voor het openbaar onderwijs een gelijk regime toe te passen als voor het bijzonder onderwijs. Voor de nieuw af te sluiten overeenkomst doordecentralisatie kan deze beleidslijn worden gehandhaafd.

Een besluit over doordecentralisatie heeft gevolgen voor de verantwoordelijkheid van:

1. de gemeente en
2. het schoolbestuur.

Dit betekent dat voor het bepalen van de keuze tot doordecentralisatie de gemeente en schoolbesturen verschillende overwegingen kunnen gelden.

Overwegingen gemeente	Overwegingen schoolbestuur
Gemeente is primair verantwoordelijk voor de voorzieningen onderwijshuisvesting.	Uitgangspunt van rijksbeleid is het versterken van de autonomie van de schoolbesturen.
Lokaal onderwijsbeleid vraagt een integrale benadering van de voorzieningen onderwijshuisvesting.	Bezit voldoende deskundigheid voor een verantwoord beheer van de schoolgebouwen.
Gemeentelijk regie over de voorzieningen onderwijshuisvesting betekent het streven naar een efficiënt ruimtegebruik.	Afhankelijkheid van gemeente betekent dat geen meerjarenbeleid kan worden gevoerd.
Beperken van de administratieve last (indienen en beoordelen aanvragen et cetera).	Omvang van de schoolbesturen is zodanig dat het financiële risico kan worden gespreid.

4.3. Doordecentralisatie en gemeentelijk beleid.

Over de toekomst van de doordecentralisatie binnen de gemeente Haarlem is in 2005 een notitie opgesteld ('Grenzen aan de doordecentralisatie'). In deze notitie zijn de volgende uitgangspunten voor het toekomstige nieuwe gemeentelijk beleid geformuleerd:

1. Gelet op de relatie met de maatschappelijke voorzieningen wordt voor het beoordelen van de noodzaak van het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting, *excl. groot onderhoud*, de procedure van de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeente Haarlem toegepast. Dit betreft de voorzieningen nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreiding (permanent, semi-permanent, huur, in gebruik geven bestaand gebouw), verplaatsing, eerste inrichting inventaris (leermiddelen / meubilair), terrein en constructiefouten.
2. Met ingang van 1 januari 2008 wordt een nieuwe overeenkomst 'Doordecentralisatie' afgesloten met de schoolbesturen voor het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs, welke overeenkomst wordt beperkt tot voorzieningen groot onderhoud⁵.
3. De in de overeenkomst 'Doordecentralisatie' opgenomen voorziening 'renovatie' vervalt omdat renovatie geen voorziening in de onderwijshuisvesting is en het groot onderhoud ook betrekking heeft op renovatie.
4. Het budget 'Doordecentralisatie' wordt gebaseerd op de door de schoolbesturen ingediende meerjarenonderhoudsplannen, zodat kan worden voldaan aan de verantwoordingsplicht aan de gemeenteraad van de doelmatige en rechtmatige besteding van de beschikbaar gestelde gemeentelijke middelen onderwijshuisvesting, onder de voorwaarde dat de meerjarenonderhoudsplannen één keer per drie jaar worden geactualiseerd.
5. Het berekende vergoedingsbedrag wordt jaarlijks aan de schoolbesturen uitbetaald onder de voorwaarde dat jaarlijks inzicht wordt gegeven in de bestemming / besteding van de gemeentelijke bijdrage (overleggen accountantsverklaring).

Met de schoolbesturen is in juni 2006 over de toekomst van de doordecentralisatie van gedachten gewisseld. De uitkomsten van het overleg zijn onderstaand kort weergegeven:

Schoolbesturen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs	Schoolbesturen voortgezet onderwijs
> Voorziening onderhoud - Doordecentralisatie op basis van nadere voorwaarden, w.o. de verantwoording - Budget vaststellen op basis van meerjarenonderhoudsplan - Jaarlijks gemeentelijk budget wordt maatwerk	n.v.t.

⁵ Op bijlage 1 is een specificatie van de voorzieningen groot onderhoud opgenomen.

<ul style="list-style-type: none">- Heldere afspraken planmatig onderhoud- Meerjarenonderhoudsplan periodiek actualiseren en afspraken bijstellen op basis van een geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan.	
<p>> Overige voorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none">- Schoolbesturen invloed op regie schoolgebouwen- Aandacht voor multifunctionaliteit- Onderzoek naar verdergaande doordecentralisatie met aandacht voor de:<ul style="list-style-type: none">a. rol gemeenteb. rol schoolbesturen	<ul style="list-style-type: none">- Doordecentralisatie (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding- Visie voor de lange termijn (40-60 jaar)

Op basis van het overleg in juni 2006 is vastgesteld dat de schoolbesturen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs instemmen met het gekozen uitgangspunt waarbij gekozen wordt voor doordecentralisatie 'groot onderhoud' op basis van een meerjarenonderhoudsplan en onder de genoemde voorwaarden van verantwoording. Daarnaast zijn zowel de schoolbesturen van het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs als het voortgezet onderwijs van mening dat verdergaande (= volledige) doordecentralisatie niet op voorhand moet worden afgewezen en dat naar deze mogelijkheid een nader onderzoek moet plaatsvinden.

Gelet op het door de gemeenteraad vastgesteld kader en op het uitgangspunt dat gekozen wordt voor een integrale benadering van de schoolgebouwen als maatschappelijke voorziening wordt gekozen voor doordecentralisatie tot uitsluitend de voorziening 'Groot onderhoud'. Een door de schoolbesturen gewenst onderzoek naar doordecentralisatie van de overige voorzieningen onderwijshuisvesting past in het door de gemeenteraad vastgestelde kader (rolverdeling tussen gemeente en schoolbestuur herijken) op basis van de volgende overwegingen:

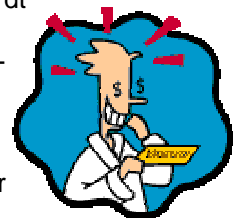
1. de gemeente is verantwoordelijk voor de regie over de maatschappelijke voorzieningen;
2. schoolgebouwen maken onderdeel uit van de maatschappelijke voorzieningen;
3. de behoefte aan onderwijshuisvesting is een onzekere factor (afhankelijk van leerlingenontwikkeling) en
4. het financiële risico kan niet worden ondergebracht bij het schoolbestuur.

5. Doordecentralisatie en financiën.

In de afgelopen jaren is het budget onderwijshuisvesting dat aan de schoolbesturen beschikbaar is gesteld opgebouwd uit de 'onderwijscomponent' in de algemene uitkering van het gemeentefonds en de tot 1 januari 1997 door de gemeente beschikbaar gestelde 'eigen' middelen. Door mutaties in de algemene uitkering en ontwikkelingen in de investeringen en overige lasten van de gemeente (o.a. vrijval kapitaallasten, kosten vandalismeschade et cetera) waren de financieringsstromen niet transparant en leverden voldoende stof tot discussie op.

Voor de nieuwe overeenkomst Doordecentralisatie is uitgangspunt een transparante bekostiging. Deze transparantie is bij de in het Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs opgenomen investeringen gerealiseerd door uit te gaan van de te verwachten investeringslasten. Bij doordecentralisatie van de voorziening onderhoud schoolgebouwen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs wordt deze transparantie gerealiseerd door de vergoeding te baseren op de uitkomst van het meerjarenonderhoudsplan. Uitgangspunt is een meerjarenonderhoudsplan met een cyclus van 10 jaar, op basis waarvan het jaarlijkse vergoedingsbedrag dan als volgt wordt vastgesteld:

1. per schoolgebouw wordt het noodzakelijke onderhoudsbedrag voor de 10-jarige periode vastgesteld en dit bedrag wordt omgerekend in een jaarlijks vergoedingsbedrag of
2. per voorziening groot onderhoud wordt een vast bedrag vastgesteld en dit bedrag wordt vermenigvuldigd met de in het schoolgebouw aanwezig m² voor de betreffende voorziening.

De uitkomst van beide berekeningen leidt tot een verschillend vergoedingsbedrag per schoolgebouw. In alternatief 1 wordt dit veroorzaakt omdat uitsluitend onderhoud dat in de cyclus van 10 jaar valt in de berekening worden opgenomen en in alternatief 2 is de vergoeding afhankelijk van het aantal m² per voorziening. Inzicht in de te verwachten financiële gevolgen van de nieuwe overeenkomst

Doordecentralisatie kan niet eerder worden gegeven dan op het moment dat geactualiseerde meerjarenonderhoudsplannen beschikbaar zijn⁶.

De nieuwe overeenkomst 'Doordecentralisatie' betekent zowel inhoudelijk als financieel geen fundamentele wijziging ten opzichte van de huidige overeenkomst, maar met de nieuwe overeenkomst wordt voldaan aan één van de door de gemeenteraad geformuleerde uitgangspunten: transparantie.

Uitgangspunt voor het budget doordecentralisatie vanaf 1 januari 2008 is dat het budget doordecentralisatie dat op dit moment in de programmabegroting is opgenomen voor het bekostigen van de voorziening groot onderhoud (financiële verplichting van de bestaande overeenkomst) ook beschikbaar is voor het bekostigen van de jaarlijkse vergoeding vanaf 1 januari 2008. Uitgaande van de veronderstelling dat de uitkomsten van de meerjarenonderhoudsplannen niet leiden tot hogere financiële verplichtingen dan de bestaande financiële verplichtingen, is het financiële risico zodoende verwerkt in de gemeentebegroting⁷. Daarnaast wordt, in afwijking van de bestaande overeenkomst, het bedrag van de jaarlijkse vergoeding rechtstreeks uitbetaald aan de schoolbesturen en niet meer belegd bij de gemeente.

Omdat de bestuurscommissie OPOH moet worden aangemerkt als een verzelfstandigd onderdeel binnen de gemeentelijke organisatie kan, vanuit de optiek van de gemeentelijke organisatie, voor het OPOH gesproken worden van een vorm van 'contractmanagement'. Uitgangspunt bij het contractmanagement is dat het openbaar onderwijs het beschikbaar gestelde budget niet mag overschrijden.

6. Organisatorische gevolgen.

6.1. Organisatorische gevolgen.

Op basis van de huidige overeenkomst 'Doordecentralisatie' functioneert de commissie Fonds Onvoorzien Uitgaven (FOU). Met het beëindigen van de overeenkomst Doordecentralisatie vervalt gelijktijdig de functie van deze commissie. Voor de uitvoering van het toekomstige beleid voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting kan worden aangesloten bij de uitgangspunten van het Convenant Lokaal Onderwijs dat met de schoolbesturen is afgesloten. Binnen het convenant functioneert de bestuurlijke werkgroep 'Onderwijshuisvesting en –financiën'. Vanuit de bestuurlijke werkgroep worden afzonderlijke werkgroepen ingesteld (structureel of incidenteel, afhankelijk van het te behandelen onderwerp). Dit betekent dat, nu in het nieuwe organisatiemodel voor de commissie FOU geen rol meer is weggelegd, de werkgroep Onderwijshuisvesting en – financiën verantwoordelijk is voor de beleidsvoorbereiding en evaluatie van het beleid. Het volgen van de ontwikkelingen rond de uitvoering van de nieuwe overeenkomst kan eventueel worden ondergebracht bij een door de werkgroep in te stellen sub-werkgroep 'Doordecentralisatie onderhoud schoolgebouwen'.

Verantwoording.

Het voorgenomen herziene beleid op het onderdeel Doordecentralisatie past in het door de gemeenteraad vastgestelde uitgangspunt dat de financiering van de onderwijshuisvesting inzichtelijker moet worden en in de voorstellen van de gemeenteaccountant voor een betere verantwoording van de beschikbare middelen.

Voor de schoolbesturen ontstaat echter op het onderdeel 'verantwoording' een discrepantie met de verantwoordingsplicht aan het rijk. Uitgangspunt van het rijk is dat het rijk aan het schoolbestuur een jaarlijkse lumpsumvergoeding verstrekt, waarbij het schoolbestuur de vrijheid heeft deze rijksmiddelen

⁶ De schoolbesturen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs hebben, vooruitlopend op een besluit van de gemeenteraad, besloten te komen tot het onderbrengen van het opstellen van meerjarenonderhoudsplannen bij één adviesbureau. Dit betekent dat voor het opstellen van de meerjarenonderhoudsplannen dezelfde uitgangspunten gehanteerd en uniformiteit in de uitkomsten van de meerjarenonderhoudsplannen wordt gerealiseerd. De schoolbesturen zijn daarnaast van mening dat de gemeente een belang heeft bij het opstellen van de meerjarenonderhoudsplannen en daarom van de gemeente een bijdrage in de kosten mag worden verwacht.

⁷ Met de schoolbesturen moet een afrekening van de bij de gemeente belegde middelen doordecentralisatie over de periode 1997 tot en met 2007 plaatsvinden. Dit betekent dat van de schoolbesturen nog declaraties worden ontvangen, die in mindering worden gebracht op het saldo dat per 31 december 2006 beschikbaar is (zie bijlage 9). Daarnaast wordt aan dit saldo nog toegevoegd het bedrag over het jaar 2007, waarop de schoolbesturen volgens de overeenkomst aanspraak hebben. De schoolbesturen stemmen in met het voornemen om het bedrag dat na afrekening over de periode 1997 – 2007 niet is besteed aan te wenden als onderdeel van de bekostiging voor het jaar 2008 en later.

in te zetten voor andere zaken dan in de onderbouwing van de rijksvergoeding is opgenomen. Om deze reden is de verantwoording van de schoolbesturen aan het ministerie van OCW beperkt tot een jaarlijkse accountantsverklaring. Uit deze accountantsverklaring moet blijken dat de rijks gelden binnen het onderwijs recht- en doelmatig zijn ingezet.

Om de administratieve last voor de schoolbesturen te beperken wordt voor de verantwoording aan de gemeente aangesloten bij de voor het rijk geldende systematiek. Dit betekent dat van de schoolbesturen eveneens een accountantsverklaring wordt vereist, waarbij wordt verklaard 'dat de ontvangen gemeentelijke vergoeding is besteed overeenkomstig het doel waarvoor deze beschikbaar zijn gesteld'⁸.

7. Uitgangspunten overeenkomst Doordecentralisatie.

Op grond van de onderwijswetten is een overeenkomst 'Doordecentralisatie' niet noodzakelijk, maar kan worden volstaan met het besluit van de gemeenteraad. Desondanks is het te overwegen om een nieuwe overeenkomst 'Doordecentralisatie' af te sluiten, welke gebaseerd is op de uitgangspunten van het besluit van de gemeenteraad. Op bijlage 8 is een herziene conceptovereenkomst Doordecentralisatie opgenomen voor de doordecentralisatie van de voorziening 'groot onderhoud' op basis van de volgende uitgangspunten:

1. de jaarlijkse vergoeding wordt vastgesteld op basis van het meerjarenonderhoudsplan (bedrag per m² bruto vloeroppervlakte);
2. het meerjarenonderhoudsplan wordt periodiek geactualiseerd;
3. het bedrag van de jaarlijkse vergoeding wordt geïndexeerd conform de indexering van het ministerie van OCW voor het vaststellen van de lumpsumvergoeding en
4. het schoolbestuur legt jaarlijks verantwoording af van de beschikbaar gestelde middelen.

8. Doordecentralisatie en lokalen bewegingsonderwijs

Een aantal lokalen bewegingsonderwijs maakt integraal onderdeel uit van het schoolgebouw en van deze lokalen berust het juridisch eigendom ook bij het schoolbestuur. Dit betekent dat het schoolbestuur ook verantwoordelijk is voor het totale onderhoud van dit gedeelte van het schoolgebouw. In afwijking van de vergoedingssystematiek voor het schoolgebouw ontvangen de betreffende schoolbesturen geen vergoeding van het rijk voor de exploitatie van dit gedeelte van het schoolgebouw, maar verstrekt de gemeente de vergoeding voor de exploitatiekosten van dit gedeelte van het schoolgebouw. Deze gemeentelijke vergoeding wordt beschikbaar gesteld via een jaarlijkse vergoeding op basis van het aantal klokuren gebruik door het onderwijs en het aantal uren gebruik door de (sport)verenigingen). Daarnaast komen de kosten van het groot onderhoud ten laste van de vergoeding doordecentralisatie voor het betreffende schoolgebouw. Over de hoogte van de gemeentelijke exploitatiekostenvergoeding vindt afzonderlijk overleg plaats met de schoolbesturen. Voor het vaststellen van de hoogte van de vergoeding voor het bekostigen van het groot onderhoud wordt aangesloten bij de systematiek van de schoolgebouwen⁹.

9. Doordecentralisatie en onderhoudskosten schoolgebouwen.

Zoals eerder in deze notitie naar voren is gebracht ontvangen de schoolbesturen naast de gemeentelijke vergoeding in het kader van de doordecentralisatie (groot onderhoud) van het rijk een vergoeding in de kosten van het overige gebouwonderhoud. Door de schoolbesturen wordt in dit kader verwezen naar de uitkomst van landelijke onderzoeken, waaruit naar voren komt dat de jaarlijkse rijksvergoeding 35% lager is dan de werkelijke kosten. De schoolbesturen stellen dat, om te komen tot een verantwoorde exploitatie en instandhouding van de schoolgebouwen, het noodzakelijk is te komen tot een kostendekkende vergoeding. Het verstrekken van een kostendekkende vergoeding Hoewel dit in principe de verantwoordelijkheid van de rijksoverheid is, verzoeken de

⁸ Met de schoolbesturen moeten nog nadere afspraken worden gemaakt over de wijze van verantwoording. Vanuit de schoolbesturen wordt daarbij belang gehecht aan een bepaalde mate van vrijheid bij de inzet van de jaarlijkse vergoeding. Hierbij moet vooral aandacht worden besteed aan de vraag van de schoolbesturen of het bedrag van de jaarlijkse vergoeding uitsluitend op schoolniveau mag worden ingezet, of dat het bedrag ook op bestuursniveau mag worden ingezet.

⁹ De betreffende lokalen bewegingsonderwijs maken onderdeel uit van het opstellen van het meerjarenonderhoudsplan voor de schoolgebouwen.

schoolbesturen om bij het vaststellen van de vergoeding doordecentralisatie deze problematiek te betrekken¹⁰.

10. Beleidsaanbevelingen

1. Doordecentralisatie wordt beperkt tot de voorziening onderhoud van de schoolgebouwen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs, incl. de lokalen bewegingsonderwijs die integraal zijn verbonden met de betreffende schoolgebouwen.
2. Met de schoolbesturen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs wordt een overeenkomst Doordecentralisatie afgesloten op basis van de volgende uitgangspunten:
 - a. het bedrag van de jaarlijkse vergoeding wordt gebaseerd op de uitkomst van het meerjarenonderhoudsplan;
 - b. de gemeentelijke vergoeding wordt vastgesteld voor een periode van vijf jaar en jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexering die het ministerie van OCW toepast bij het vaststellen van de lumpsum-vergoeding;
 - c. de gemeentelijke vergoeding wordt na een periode van vijf jaar opnieuw vastgesteld op basis van geactualiseerde meerjarenonderhoudsplannen;
 - d. de gemeentelijke vergoeding wordt jaarlijks aan de schoolbesturen uitbetaald;
 - e. de schoolbesturen verstrekken jaarlijks aan de gemeente een accountantsverklaring, waarin wordt ingegaan op de recht- en doelmatigheid van de besteding van de ontvangen middelen en waarbij een financieel overzicht wordt verstrekt van het verloop van de ontvangen gemeentelijke vergoeding en de uitgaven ten laste van deze vergoeding (als er geen uitgaven zijn gedaan geeft het financieel overzicht inzicht in de ontwikkeling van de betreffende voorziening);
 - f. bij het einde van het onderwijsgebruik vervalt de ontvangen gemeentelijke vergoeding aan de gemeente, tenzij het college besluit dat deze middelen op bestuursniveau mogen worden ingezet.
3. Gelet op het gemeentelijke belang om te komen tot een meerjarenonderhoudsplan voor alle schoolgebouwen dat is gebaseerd op uniforme uitgangspunten en dat noodzakelijk is om de gemeentelijke vergoeding vast te stellen wordt aan de schoolbesturen een nog nader vast te stellen vergoeding verstrekt in de kosten van het opstellen en actualiseren van de meerjarenonderhoudsplannen.
4. De financiële problematiek als gevolg van een te lage rijksvergoeding op het onderdeel 'onderhoud schoolgebouwen' wordt nader uitgewerkt op basis van de opgestelde meerjarenonderhoudsplannen en over de door de schoolbesturen gevraagde gemeentelijke bijdrage in dit tekort wordt een afzonderlijk besluit genomen.

¹⁰ Door de schoolbesturen is in de gesprekken naar voren gekomen dat door een aantal schoolbesturen in de afgelopen jaren een gedeelte van de vergoeding doordecentralisatie is aangewend ter compensatie van het tekort op de rijksvergoeding. Bij het vaststellen van de afrekening over de jaren 1997 – 2007 wordt aan deze wijze van besteding van de middelen doordecentralisatie nader aandacht besteed.

Overzicht voorzieningen onderwijshuisvesting.

Voorziening	Primair en (voortgezet) speciaal onderwijs	Voortgezet onderwijs
Voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen, bestaande uit:		
- nieuwbouw	x	x
- in gebruik geven van een bestaand gebouw of een gedeelte daarvan	x	x
- verplaatsing van een bestaand gebouw en een gedeelte daarvan	x	x
- terrein	x	x
- eerste aanschaf onderwijsleerpakket en meubilair.	x	x
Uitbreiding van de voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen.	x	x
Medegebruik van een ruimte die geschikt is voor het onderwijs.	x	x
Herstel van constructiefouten aan het gebouw, alsmede herstel en vervanging in verband met schade aan het gebouw, onderwijsleerpakketten en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden.	x	x
Voorzieningen die bestaan uit aanpassingen met uitzondering van het aanbrengen van een invalidentoilet en het toegankelijk maken van het gebouw voor gehandicapten	x	n.v.t.
Voorziening onderhoud		
Voorzieningen die bestaan uit vervangen binnenkozijnen, binnendeuren incl. het hang- en sluitwerk, algehele vervanging van radiatoren, convectoren en leidingen voor de centrale verwarming, alsmede onderhoud aan de buitenzijde van het gebouw met uitzondering van het buitenschilderwerk, nader onderverdeeld in groot onderhoud:	x	n.v.t.
A. Binnenzijde		
Vervangen binnenkozijnen (incl. hang- en sluitwerk)		
Vervangen radiatoren		
Vervangen convectoren		
Vervangen c.v.-leidingen		
B. Buitenzijde		
Vervangen dakbedekking (plat dak)		
Vervangen dakpannen (incl. houtwerk) (hellend dak)		
Vervangen hemelwaterafvoer		
Vervangen dakrand		
Vervangen daklichten		
Vervangen (dakbedekking) buitenberging		
Vervangen rijwielstalling		
Vervangen rijwielstandaards		
Vervangen brandtrap		
Vervangen/herstellen riolering schoolplein		
Vervangen/herstellen bestrating schoolplein		
Vervangen erfscheiding		
Vervangen buitenkozijnen (incl. hang- en sluitwerk)		
Vervangen goten		
Vervangen boeiboorden		

Bijlage 2

Voorzieningen onderwijshuisvesting op basis van overeenkomst 'Doordecentralisatie'

Overeenkomst Doordecentralisatie (artikel 2) 1)	Overeenkomst Doordecentralisatie (bijlage VII, lid 1, instellen Fonds Onvoorziene Uitgaven) 2)	Criteria Fonds Onvoorziene Uitgaven
Nieuwbouw	Nieuwbouw	Nieuwbouw
Vervangende bouw	Verbouw	Vervangende bouw
-	Verbouwingen om een ander gebouw te kunnen afstoten	-
Eerste inrichting leermiddelen / meubilair / inventaris	Eerste inrichting leermiddelen / meubilair / inventaris	Eerste inrichting onderwijsleerpakket / meubilair
Aanpassing / onderhoud / renovatie	Aanpassingen etc	Aanpassing
Uitbreiding	Uitbreiding	Uitbreiding
Plaatsen / verplaatsen noodlokalen	-	Verplaatsen bestaande noodlokalen
		Medegebruik
Ingebruikneming bestaand gebouw	Ingebruikneming bestaand gebouw	Ingebruikneming bestaand gebouw
Terrein	-	Terrein
Bouwvoorbereidingskosten	-	Kosten bouwvoorbereiding
Herstel constructiefouten	-	Herstel constructiefouten
Herstel en vervanging i.v.m. schade	-	-
Fondsvorming t.b.v. vermelde voorzieningen	-	-
-	-	Voorzieningen a.g.v. verkleinen groepsgrootte
	Bouwkundige voorzieningen voortkomend uit nieuwe wet- en regelgeving	

Bijlage 3

1. Herijking rol gemeente en schoolbesturen.

De gemeenteraad heeft ingestemd met het volgende voorstel in de kadernota: 'Met ingang van 2007 wordt de huidige decentralisatieovereenkomst met de schoolbesturen beëindigd. Als gevolg hiervan ontstaat de mogelijkheid om de huidige normen te herzien en efficiënter gebruik te maken van de schoolgebouwen. Naar verwachting kan hiermee een bruto besparing worden gerealiseerd van circa 1,1 miljoen. Hiervan wordt 0,1 miljoen ingezet voor de financiering van een formatie-uitbreiding met 2 fte. Resteert een netto bezuiniging van 1 miljoen met ingang van 2007'.

Noot.

De in de nota genoemde datum van einde overeenkomst (2007) moet zijn 2008.

2. Besluit gemeenteraad bezuiniging 1 miljoen.

Zie toelichting punt 2.1.

2.3. Reactie accountant bij de jaarrekening 2004.

In het rapport over de controle van de jaarrekening 2004 van de sector Maatschappelijke Ontwikkeling gemeente Haarlem zijn door de gemeenteaccountant bij het onderdeel 'Onderhoud en onvoorzien' voor de voorziening 'doordecentralisatie' de volgende twee opmerkingen gemaakt:

'Evenals voorgaande jaren wijzen wij u erop dat, mede als gevolg van de totstandkoming van deze voorziening (afgeleid uit voormalige rijksnormen voor renovatie), de **stand** van de voorziening onderhoud vooralsnog niet is gebaseerd op de **financieel** uitgewerkte onderhoudsplannen voor de scholen. Mede gezien de uitkomsten van de financieel uitgewerkte onderhoudsplannen bestaat het risico dat onvoldoende middelen beschikbaar zijn om deze onderhoudswerkzaamheden mee te kunnen bekostigen'

en

'Wij benadrukken nogmaals het belang van de afstemming van de stand van de voorziening met financieel uitgewerkte onderhoudsplannen, dit mede gezien het feit dat de onderhoudstoestand van de basisscholen als basis fungeert van de toekomstige aanspraken op het doordecentralisatie budget onderhoud'.

Het beschikbaar stellen van gemeentelijke middelen is in principe het verstrekken van een subsidie. Dit geldt ook voor gemeentelijke middelen die voor het bekostigen van voorzieningen onderwijshuisvesting beschikbaar worden gesteld. Op dit punt wordt in het rapport opgemerkt dat 'het risico bestaat dat, als niet voldaan wordt aan de subsidievoorwaarden en de gelden onjuist worden besteed c.q. de besteding van de middelen niet conform de geldende wet- en regelgeving plaatsvindt, het risico bestaat dat deze gelden moeten worden terugbetaald'. Verondersteld wordt dat op het besteden van de door de gemeente beschikbaar gestelde middelen controle plaatsvindt op zowel de doel- als de rechtmatigheid.

2.4. Inzichtelijk maken financiering bekostiging voorzieningen onderwijshuisvesting.

Basis voor het vaststellen van het gemeentelijk budget voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting is de overgangssituatie per 1 januari 1997. De berekening van het op 1 januari 1997 vastgestelde investeringsbudget voorzieningen onderwijshuisvesting is tot op heden basis voor de jaarlijkse herberekening van het 'budget doordecentralisatie'. Bij de jaarlijkse herziening van het investeringsbudget wordt o.a. rekening gehouden met mutaties in de algemene uitkering uit het gemeentefonds en met de vrijvallende kapitaallasten. Overige ontwikkelingen (o.a. stijging premies verzekeringen, onroerend zaak belastingen et cetera) zijn niet van invloed op de hoogte van het investeringsbudget. Voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting zijn op dit moment de volgende gemeentelijke middelen (geldstromen) beschikbaar:

1. jaarlijks budget van € 305.000,-- (2005);
2. extra gemeentelijk budget voor onderhoud schoolgebouwen (€ 1.266.000,--);
3. decentralisatievergoeding, in het jaar 2004 berekend op € 2.565.000,--;
4. jaarlijks budget van € 500.000,-- (2005);
5. de egalisatiereserve, saldo per 31-12-2004 € 2.996.000,--;
6. de jaarlijkse vergoeding voor het bekostigen van (vandalisme)schade (lasten op begrotingsbasis 2005 € 142.800,--);
7. éénmalig extra gemeentelijke kredieten voor het bekostigen van de volgende investeringen:

1. verwijderen asbest, maatregelen legionella, investeringen gebruiksvergunningen en onderwijskundige vernieuwingen (€ 5.691.200,--) en
 2. achterstallig onderhoud schoolgebouwen € 2.000.000,--.
8. het bekostigen van het gymnastiekonderwijs.

2.5. Rapport DHV.

In de overeenkomst 'Doordecentralisatie' is bepaald dat na vijf jaar het genomen besluit wordt geëvalueerd. Deze evaluatie is door het college opgedragen aan adviesbureau DHV. In het eindrapport van 2003 heeft DHV de volgende generale conclusies opgenomen:

1. het systeem van doordecentralisatie voldoet in totaliteit niet, omdat aanvullende middelen moeten worden aangewend om de noodzakelijke voorzieningen huisvesting te bekostigen en omdat slechts ten dele aan de doelstelling van de doordecentralisatie wordt voldaan;
2. als het systeem van doordecentralisatie niet ingrijpend wordt gewijzigd zal het systeem van doordecentralisatie steeds minder voldoen.

2.6. Vaststellen Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs.

De gemeenteraad heeft op 22 december 2004 vastgesteld het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO). De reden was dat diverse schoolgebouwen in slechte staat van onderhoud verkeerden en het noodzakelijk was te komen tot een herschikking van de huisvesting van diverse scholen. Het vaststellen van het SHO was noodzakelijk, ondanks dat de overeenkomst Doordecentralisatie van toepassing was. Bij het ontwikkelen van het SHO en in het realiseren van de in het SHO opgenomen investeringen speelt de gemeente een centrale rol, omdat gekeken wordt naar het brede kader van de onderwijshuisvesting in relatie met de huisvesting van andere accommodaties.

2.7. Wetswijziging voortgezet onderwijs.

Met ingang van 1 januari 2005 is de Wet op het Voortgezet Onderwijs gewijzigd. De wijziging betekent dat de zorgplicht van de gemeente voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting 'onderhoud' en 'algehele aanpassing' voor de schoolgebouwen voortgezet onderwijs is vervallen. Vanaf 1 januari 2005 ontvangen de schoolbesturen voor het bekostigen van het onderhoud en de algehele aanpassing van de schoolgebouwen de vergoeding rechtstreeks van het ministerie van OCW. Dit betekent dat de schoolbesturen VO voor het bekostigen van het instandhouden van de schoolgebouwen geen beroep op de gemeente kunnen doen.

Bijlage 4

Overzicht vergoedingsstromen onderhoudsactiviteiten schoolgebouwen naar schoolbesturen.

Nummer	Omschrijving activiteit	Vergoeding van het rijk	Vergoeding van de gemeente
A. Bouwkundig onderhoud			
<i>A-1 Algemeen</i>			
A-01	Herstellen gebroken glas	x	
A-02	Herstellen loszittende geveldelen (bijvoorbeeld dorpels)	x	
<i>A-2 Terrein/buiteninrichting</i>			
A-03	Herstellen beschadigde verharding	x	
A-04	Ophogen schoolterrein		x
A-05	Herstellen beschadigd hekwerk	x	
A-06	Vervangen hekwerk		x
A-07	Herstellen beschadigingen rijwielstalling	x	
A-08	Vervangen rijwielstaanders		x
A-09	Vervangen rijwielstalling		x
A-10	Vervangen stalen buitentrappen		x
A-11	Vervangen buitenopstallen		x
A-12	Vervangen leidingen/putten		x
A-13	Herstellen/controle/vervangen voegwerk	x	
A-14	Herstellen lateien/controle wapeningsdekking	x	
A-15	Vervangen zand in zandbak	x	
A-16	Ontstoppen riolering	x	
A-17	Herstellen tuinberging/afvalberging	x	
A-18	Vervangen speeltoestellen (= meubilair)	x	
<i>A-3 Zonwering</i>			
A-19	Herstellen van zonwering	x	
A-20	Onderhoud touwen/banden van binnenzonwering	x	
A-21	Onderhoud overgordijnen / vitrages / verduistering	x	
A-22	Vervangen van binnenzonwering (horizontale lamellen)	x	
A-22a	Vervangen van buitenzonwering	x	

Nummer	Omschrijving activiteit	Vergoeding van het rijk	Vergoeding van de gemeente
<i>A-4 Daken</i>		x	
A-23	Herstellen daklekkages	x	
A-24	Partieel herstel dakranden	x	
A-25	Herstellen/controler daken semi-permanente buitenopstallen	x	
A-26	Vervangen / herstellen glas in daklichten, lichtstraten en lichtkoepels (exclusief vandalisme)		x
A-27	Vervangen dakbedekking platte daken		x
A-28	Vervangen boeiboorden, daktrimmen, windveren c.a.		x
A-29	Vervangen lood- en zinkwerken (pvc) bij platte daken met boeiboord (inclusief HWA en kiezelbakken)		x
A-30	Vervangen (bij schuin dak) dak-/mastgoot van pvc (inclusief HWA)		x
A-31	Vervangen hemelwaterafvoer		x
A-32	Vervangen dakpannen		x
A-5 Voorzieningen inpandig gebouw			
A-33	Herstellen hang- en sluitwerk	x	
A-34	Vervangen sluitwerk binnendeuren	x	
A-35	Vervangen binnenkozijnen (inclusief hang- en sluitwerk)		x
A-36	Vervangen binnendeuren (inclusief hang- en sluitwerk)		x
A-37	Vervangen kapstokhaken	x	
A-38	Vervangen prikboarden	x	
A-39	Vervangen sanitair	x	
A-40	Partieel herstel plafond, dakoversteken en luifels	x	
A-41	Vervangen (systeem)plafonds	x	
A-41	Herstellen losse/gebroke vloertegels	x	
A-42	Herstellen vloerbedekking	x	
A-43	Vervangen vloerbedekking	x	
A-44	Vernieuwen plastic toplaag	x	
A-45	Herstellen losse/gebroke wandtegels	x	
A-46	Herstellen kapotte wandplaten (gips-/spaanplaat)	x	

Nummer	Omschrijving activiteit	Vergoeding van het rijk	Vergoeding van de gemeente
A-48	Gangbaar maken van vouwwallen	x	
A-49	Vervangen verplaatsbare scheidingswallen	x	
A-50	Vastzetten losgeraakte systeemplafonds	x	
A-51	Vastzetten losgeraakte zachtboardplafonds	x	
A-52	Onderhoud prikborden	x	
A-53	Onderhoud waterreservoirs (tap- en afsluitkranen)	x	
A-54	Ontstoppen van afvoeren	x	
Overige activiteiten			
A-55	Buitenwallen		x
A-56	Vloeren (geen vloerbedekking)		x
A-57	Dakconstructie		x
A-58	Draagconstructies		x
A-59	Buitenwandopeningen		x
A-60	Dakafwerkingen		x
A-63	Waterleiding/riolering terrein		x
A-64	Transportinstallaties		x
B. Werktuigbouwkundige installaties			
B-01	Onderhoud kleine installatieonderdelen (thermokoppelement cv)	x	
B-02	Jaarlijks onderhoud cv-installatie	x	
B-03	Vervangen pomp en expansievat cv-installatie	x	
B-04	Herstellen beschadigde ventilatiekokers, buizen, et cetera bij natuurlijke ventilatie	x	
B-05	Jaarlijks onderhoud ventilatiesysteem	x	
B-06	Vervangen ventielen, inlaatcombinatie en pompkranen	x	
B-07	Controle en onderhoud brandslangen	x	
B-08	Vervangen ketel centrale verwarming (en aansluitingen en bouwkundige voorzieningen)	x	
B-09	Vervangen regelapparatuur, kleppen, schakelkasten, elektrische bedrading cv-installatie)	x	

Nummer	Omschrijving activiteit	Vergoeding van het rijk	Vergoeding van de gemeente
B-10	Vervangen luchtbehandelingsunit, inclusief accessoires, appendages, regelinstallatie, schakelkast en pompje	x	
B-11	Vervangen brandhaspels met slang	x	
B-12	Vervangen brandslang	x	
B-13	Vervangen beveiligingsapparaten (alarminstallatie)	x	
B-14	Vervangen radiatoren		x
B-15	Vervangen convectoren		x
B-16	Vervangen leidingen centrale verwarming		x
C. Elektrotechnische installaties			
C-01	Vernieuwen gloeilampen	x	
C-02	Vernieuwen tl-buizen	x	
C-03	Vervangen gebroken schakelaars-/wandcontactdozen	x	
C-04	Jaarlijks onderhoud boiler/geiser	x	
C-05	Controle en vervangen poederblussers (inhoud)	x	
C-06	Controle en vervangen poederblussers (geheel)	x	
C-07	Controle en onderhoud alarminstallaties	x	
C-08	Vervangen hoofdgroepkast	x	
C-09	Vervangen armaturen	x	
C-10	Vervangen elektrische boiler (inclusief accessoires)	x	
C-11	Vervangen gasboiler/gasgeiser (inclusief accessoires)	x	
C-12	Elektrische installaties		x
C-13	Luchtbehandeling	x	
D. Schilderwerk (binnen en buiten)			
D-01	Schilderwerk stalen onderdelen (buitenkozijnen, ramen en deuren)	x	
D-02	Schilderwerk houten onderdelen (kozijnen, ramen, deuren, dichte puien, boeiboorden, goten en draagconstructies)	x	
D-03	Houtconserveringsolie op afscheidingen	x	
D-04	Betonverf op betonnen draagconstructies/afscheidingen	x	
D-05	Schilderwerk stalen onderdelen (binnenkozijnen, ramen, deuren, draagconstructies en plinten)	x	

Nummer	Omschrijving activiteit	Vergoeding van het rijk	Vergoeding van de gemeente
D-06	Betonverf op draagconstructies	x	
D-07	Schilderwerk wanden en plafonds	x	
D-08	Behang suède of vinyl op wanden	x	
D-09	Behangpapier	x	
D-10	Vervangen/reparatie wandplaten (0,5)	x (10)	
D-11	Schilderwerk radiatoren en leidingen	x (20)	
E. Toegankelijkheid schoolgebouw en -terrein			
E-01	Toegankelijk maken van het terrein		x
E-02	Aanbrengen traplift		x
	Toegankelijk maken van het schoolgebouw (binnenzijde)		
E-03	Verbreden deurkozijnen	x	
E-04	Verwijderen van drempels	x	
E-05	Aanbrengen van een invalidentoilet	x	
	Toegankelijk maken van het schoolgebouw (buitenzijde)		
E-06	Aanpassen van de entree deur	x	
E-07	Overbruggen van niveauverschillen		x
F. Nieuwbouw c.a.			
F-01	Vervangende (nieuw)bouw 2)	x	x
F-09	Aanpassingen binnenzijde (bijvoorbeeld creëren extra ruimte om zodoende dislocatie te kunnen afstoten)		x
F-10	Herstel constructiefouten, alsmede schade aan gebouw en inventaris (verzekeringen)		x
G. voorzieningen op basis van wet- en regelgeving			
G-1	Arbo	x	1)
G-2	Milieu/energie	x	1)
G-3	Brandweereisen	x	1)

- 1) Voor rekening van de gemeente als de investering betrekking heeft op nieuwe wet- en regelgeving die na 1 januari 1997 is vastgesteld en/of het schoolbestuur voor het treffen van een voorziening die na 1 januari 1997 is vastgesteld **geen** bekostiging van het rijk ontvangt.

Bijlage 5

Overzicht verschillende procedures bekostiging voorziening onderwijshuisvesting 'Onderhoud'.

Aanvraagprocedure met beoordeling door gemeente	Aanvraagprocedure zonder beoordeling door gemeente	Procedure doordecentralisatie
Indienen aanvraag voor 1 januari	Indienen aanvraag voor 1 januari	Geen aanvraagprocedure
Beoordelen juistheid ingediende aanvraag voor 31 januari	Beoordelen juistheid ingediende aanvraag voor 31 januari	n.v.t.
Toelichten (beoordelen technische noodzaak) aanvraag door aanvrager voor 1 april	Toetsen aanvraag aan het meerjarenonderhoudsplan.	n.v.t.
Als technische noodzaak: <ul style="list-style-type: none"> • is vastgesteld opnemen op programma voorzieningen onderwijshuisvesting • niet is vastgesteld opnemen op overzicht voorzieningen onderwijshuisvesting 	Als aangevraagde voorziening is opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan dan wordt de voorziening opgenomen op het programma voorzieningen onderwijshuisvesting (geen beoordeling van de technische noodzaak)..	n.v.t.
Opstellen programma voorzieningen onderwijshuisvesting.	Opstellen programma voorzieningen onderwijshuisvesting.	n.v.t.
Nadat programma voorzieningen onderwijshuisvesting is vastgesteld wordt door gemeente beschikking afgegeven.	Nadat programma voorzieningen onderwijshuisvesting is vastgesteld wordt door gemeente beschikking afgegeven.	Nadat programmabegroting is vastgesteld wordt door gemeente beschikking afgegeven.
Schoolbestuur onderneemt acties voor realiseren investering (uitwerken programma van eisen, opstellen bestek, aanvragen offertes).	Schoolbestuur onderneemt acties voor realiseren investering (uitwerken programma van eisen, opstellen bestek, aanvragen offertes).	Schoolbestuur onderneemt acties voor realiseren investering (uitwerken programma van eisen, opstellen bestek, aanvragen offertes).
Beoordeling bouwplan door gemeente (toetsen aan bouwverordening, aanvraag bouwvergunning).	Beoordeling bouwplan door gemeente (toetsen aan bouwverordening, aanvraag bouwvergunning).	Beoordeling bouwplan door gemeente (toetsen aan bouwverordening, aanvraag bouwvergunning).
Indienen kredietaanvraag bij de gemeente.	Indienen kredietaanvraag bij de gemeente.	n.v.t.
Beoordeling offertes door gemeente.	Beoordeling offertes door gemeente.	n.v.t.
Beschikbaarstellen van krediet door de gemeente.	Beschikbaarstellen van krediet door de gemeente.	n.v.t.
n.v.t.	n.v.t.	Evaluatiemoment inbouwen.

Noot.

1. In de aanvraagprocedure met en zonder beoordeling door gemeente wordt van de schoolbesturen verwacht dat bij de aanvraag voor het definitieve krediet 3 offertes worden overlegd. Dit vervalt in de procedure van doordecentralisatie.
2. De aanvraagprocedure met beoordeling door de gemeente blijft uitsluitend gehandhaafd voor nieuwbouw, uitbreiding et cetera.

Bijlage 6

De beleidslijn die door het ministerie van OCW is en wordt gehanteerd betekent dat de schoolbesturen in de afgelopen jaren éénmalige extra middelen hebben ontvangen voor het bekostigen van de diverse voorzieningen die een relatie hebben met de kwaliteit van de schoolgebouwen. Het betreft de volgende aanvullende bekostiging door het rijk:

A. Primair en (voortgezet) speciaal onderwijs.

1. verbeteren letselveiligheid, extra schoonmaakbeurt, extra onderhoudsbeurt aan het gebouw of tuin, herstel en vervangen van buitenzonwering en functionele aanpassingen van het gebouw (kleine aanpassingen om het gebouw geschikt te maken voor het onderwijs in de huidige tijd (subsidieregeling voor basis- en (voortgezet) speciaal onderwijs van 6 november 2000), bedrag per groep € 675,23;
2. verdere verbetering letselveiligheid schoolgebouw en schoolterrein, opzetten beheersplan bestrijding legionella (subsidieregeling voor basis- en (voortgezet) speciaal onderwijs' van 7 september 2001), bedrag per groep € 763,94.

B. Voortgezet onderwijs.

1. aanvullende vergoeding vernieuwing voortgezet onderwijs (subsidieregelingen 8 maart 1999) en ict, achterstallig onderhoud, interne verbouwing en vernieuwing inventaris (subsidieregeling 6 december 2000);
2. regeling incidentele middelen voor achterstallig onderhoud van scholen voortgezet onderwijs (subsidieregeling 17 mei 1999);
3. aanvullende bekostiging (bestemd voor kleine aanpassingen in / aan het schoolgebouw) van schoolgebouwen of delen van een schoolgebouw met een bouwjaar 1980 of eerder aanvullende (regeling 10 maart 2005).

Bijlage 7

Toelichting financieringsstromen onderwijshuisvesting o.g.v. overeenkomst Doordecentralisatie.

1. Jaarlijks budget.

Dit budget (€ 305.000,--) is bestemd voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting 'groot onderhoud' met een cyclus van > 20 jaar. Het budget wordt verdeeld op basis van het aantal m2 en jaarlijks rechtstreeks aan de schoolbesturen uitbetaald. De voorzieningen waarvoor deze middelen beschikbaar worden gesteld zijn opgenomen in de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeente Haarlem.

2. Extra gemeentelijk budget.

Dit budget (€ 1.266.000,--) is een extra structureel budget voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting 'groot onderhoud'. Dit budget is gebaseerd op de extra gemeentelijke middelen voor de decentralisatie per 1 januari 1997 en maakt onderdeel uit van de totale verdeling voor het bekostigen van renovatief onderhoud.

3. Decentralisatievergoeding.

De 'decentralisatievergoeding' wordt jaarlijks opnieuw berekend en is bestemd voor het bekostigen van de renovatie van het schoolgebouw. Deze vergoeding is door de schoolbesturen bij de gemeente 'belegd' (= Fonds Doordecentralisatie). De decentralisatievergoeding is gebaseerd op de veronderstelling dat een schoolgebouw één keer per 40 jaar wordt gerenoveerd. In principe kunnen deze middelen worden ingezet als het schoolgebouw de cyclus van 40 jaar heeft bereikt. Het saldo van het Fonds Doordecentralisatie bedraagt per 31 december 2006 € 5.892.793,--.

4. Fonds Onvoorziene Uitgaven.

Het jaarlijks budget van € 500.000,-- maakt onderdeel uit van de overeenkomst Doordecentralisatie (in artikel 3 lid 2 van de overeenkomst is opgenomen dat de gemeente Haarlem zich verplicht tot het storten van een jaarlijkse bijdrage die is bestemd voor het bekostigen van **niet-genormeerde** uitgaven). Dit budget is ondergebracht bij het Fonds Onvoorziene Uitgaven (Fonds) en voor het besteden van dit budget is een regeling vastgesteld. In deze regeling zijn opgenomen:

- a. de procedures die voor de schoolbesturen van toepassing zijn voor het indienen van een aanvraag en
- b. de criteria die bij het beoordelen van de ingediende aanvragen worden gehanteerd.

Voor het beoordelen van de ontvangen aanvragen waarvan de bekostiging ten laste van het Fonds komen is ingesteld een adviescommissie. Aan deze commissie is gelijktijdig het beheer van het Fonds opgedragen. Het instellen en de taken van de beheerscommissie zijn opgenomen in bijlage VII (onderdeel 4) bij de overeenkomst (het beheer van dit fonds wordt opgedragen aan een beheerscommissie). De commissie brengt rechtstreeks advies uit aan het college. In deze commissie zijn benoemd vertegenwoordigers vanuit de schoolbesturen. De commissie wordt bij haar werkzaamheden ondersteund vanuit de gemeentelijke organisatie.

Uitgangspunt van het Fonds is dat uitsluitend worden bekostigd de **niet-genormeerde voorzieningen onderwijshuisvesting**. Geconstateerd moet worden dat in de afgelopen jaren ten laste van het Fonds alle uitbreidingen van schoolgebouwen en eerste inrichting waarmee de schoolbesturen zijn geconfronteerd zijn aangevraagd. Ook investeringsaanvragen van de schoolbesturen die de overeenkomst Doordecentralisatie niet hebben getekend zijn ten laste van het Fonds gehonoreerd.

Het Fonds wordt jaarlijks gevoed door een dotatie. In de afgelopen jaren zijn de investeringen ten laste van dit Fonds op verschillende wijzen gefinancierd:

1. kredieten, waarbij de investeringslasten ten laste van het Fonds zijn gebracht of
2. éénmalige bijdragen, waarbij de totale investering in één keer ten laste van het Fonds is gebracht.

Het saldo van het Fonds wordt daarnaast beïnvloed door opbrengsten die ontstaan bij het opheffen of buitengebruik stellen van een schoolgebouw. In de overeenkomst is op dit punt het volgende opgenomen (artikel 5 lid 2): 'Bij opheffing van de school, alsmede bij een geheel of gedeeltelijk

buitengebruikstelling van tot de school behorende onroerende zaken die deel uitmaken van deze overeenkomst, legt het bevoegd gezag aan de gemeente verantwoording af ten aanzien van de tot het moment van opheffing respectievelijk buitengebruikstelling bestede vergoedingsbedragen. *De uit deze verantwoording blijvende resterende vergoedingsbedragen worden aan de gemeente gerestitueerd. Deze gelden zullen worden toegevoegd aan het fonds onvoorziene uitgaven.*

5. Egalisatiereserve.

De egalisatiereserve wordt gevoed met de gemeentelijke middelen op basis van de uitgangspunten van de algemene uitkering zoals vastgesteld bij de start van de doordecentralisatie (begroting 2005 € 10.440.000,-), de vrijvallende kapitaallasten (begroting 2005 € 1.118.200,-) en eventuele vrijkomende middelen uit verkoop van schoolgebouwen. Ten laste van de egalisatiereserve wordt gebracht het verschil tussen het investeringsbudget dat noodzakelijk is om de ten laste van het Fonds Onvoorziene Uitgaven aangevraagde voorzieningen te bekostigen en het budget dat op jaarbasis in het Fonds beschikbaar is. Daarnaast is door de schoolbesturen aangegeven dat de opbouw en de besteding van de egalisatiereserve in de afgelopen jaren niet transparant is.

6. (Vandalisme)schade.

Schoolbesturen declareren bij de gemeente de kosten die het gevolg zijn van (vandalisme)schade. Voor deze schade is de gemeente aansprakelijk, voorzover de kosten niet worden gedekt door de verzekering. Het bedrag dat structureel in de begroting is opgenomen wordt jaarlijks overschreden (rekening 2004 € 247.798,-).

7. Extra gemeentelijke middelen.

In de afgelopen jaren heeft de gemeenteraad besloten éénmalig extra gemeentelijke kredieten beschikbaar te stellen voor het bekostigen van investeringen voor de volgende voorzieningen:

- a. verwijderen asbest, maatregelen legionella, investeringen gebruiksvergunningen en onderwijskundige vernieuwingen en
- b. achterstallig onderhoud schoolgebouwen.

Het beschikbaar stellen van deze extra middelen was noodzakelijk omdat de schoolbesturen niet over voldoende middelen beschikten om de noodzakelijke investeringen (ad.a.) te bekostigen en de staat van onderhoud zodanig was dat een extra financiële impuls van de gemeente noodzakelijk was (ad.b.).

Bijlage 8

Conceptovereenkomst Doordecentralisatie.

Ondergetekenden, partijen bij overeenkomst:

A. De gemeente Haarlem, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door M.Divendal, wethouder, hierna te noemen gemeente

en

B. het bestuur van te Haarlem, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door, hierna te noemen bevoegd gezag

overwegen het volgende:

1. Ingevolge het bepaalde in artikel 65 van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) en artikel 89 van de Wet op de Regionale ExpertiseCentra (WEC) is de zorg voor de voorzieningen onderwijshuisvesting opgedragen aan de gemeente, waaronder begrepen de op het grondgebied van de gemeente gelegen gebouwen en terreinen behorende tot de onder het bevoegd gezag vallende school voor basisonderwijs / speciaal basisonderwijs / (voortgezet) speciaal onderwijs;
2. De gemeenteraad kan ingevolge het bepaalde in artikel 111 WPO en artikel 109 WEC onder door hem te stellen voorwaarden met een bevoegd gezag overeenkomen dat aan dit bevoegd gezag jaarlijks een bedrag voor huisvestingskosten wordt betaald;
3. Partijen beogen met deze overeenkomst het bevoegd gezag in staat te stellen zelfstandig zorg te dragen voor een adequate uitvoering van het onderhoud van de onder hem vallende school of scholen, op zodanige wijze dat tegenover de beschikbaarstelling van een jaarlijks bedrag voor het bekostigen van het groot onderhoud het bevoegd gezag afstand doet van zijn aanspraken, welke het jegens de gemeente kan doen gelden ingevolge de toepasselijke bepalingen in de WPO en WEC en de daarop gebaseerde gemeentelijke verordening voorzieningen onderwijshuisvesting;
4. Bedoeld bedrag is bepaald aan de hand van de berekeningsmethode en gegevens, zoals opgenomen en beschreven in artikel ... van deze overeenkomst, waarbij als uitgangspunt geldt dat het bevoegd gezag daarmee redelijkerwijs kan voorzien in het bekostigen van het groot onderhoud van de onder hem vallende school of scholen;
5. De partijen wensen, voorzover althans bij deze overeenkomst uitdrukkelijk bepaalt, in afwijking van het bepaalde in Hoofdstuk I, titel IV, afdeling ... WPO en Hoofdstuk I, titel ... afdeling ... WEC, alsmede de daarop gebaseerde gemeentelijke verordening voorzieningen onderwijshuisvesting, hun onderlinge rechtsverhouding nader te regelen.

De partijen komen het volgende overeen:

Artikel 1

1. De uit deze overeenkomst voortvloeiende rechten en plichten hebben betrekking op het terrein en de daarop gevestigde opstallen gelegen aan dete Haarlem, kadastraal bekend als Haarlem, sectie, groot, blijkens registratie in eigendom toebehorend aan het bevoegd gezag.
2. De omvang en indeling van de gebouwen, alsmede de staat van het onderhoud is opgemaakt en beschreven in het door de partijen geaccordeerde bij deze overeenkomst behorende aanhangsel.
3. Deze overeenkomst heeft ook betrekking op de na het aangaan van de overeenkomst door het bevoegd gezag verworven terreinen, de nadien door het bevoegd gezag verworven, dan wel door of in opdracht van opgerichte gebouwen voorzover de kosten terzake van verwerving, oprichting en aanschaf zijn bestreden uit de door de gemeente beschikbaar gestelde gelden.

Artikel 2

1. Het bevoegd gezag verplicht zich met de op grond van artikel door de gemeente beschikbaar gestelde vergoeding zorg te dragen voor een adequate uitvoering van de huisvestingsvoorziening 'groot onderhoud', t.w. *voorzieningen die bestaan uit vervangen binnenkozijnen, binnendeuren incl. het hang- en sluitwerk, algehele vervanging van radiatoren, convectoren en leidingen voor de centrale verwarming, alsmede onderhoud aan de buitenzijde van het gebouw met uitzondering van het buitenschilderwerk, volgens onderstaande specificatie:*

A. Binnenzijde

- Vervangen binnenkozijnen (incl. hang- en sluitwerk)
- Vervangen radiatoren
- Vervangen convectoren
- Vervangen c.v.-leidingen

B. Buitenzijde

- Vervangen dakbedekking (plat dak)
 - Vervangen dakpannen (incl. houtwerk) (hellend dak)
 - Vervangen hemelwaterafvoer
 - Vervangen dakrand
 - Vervangen daklichten
 - Vervangen (dakbedekking) buitenberging
 - Vervangen rijwielstalling
 - Vervangen rijwielstandaards
 - Vervangen brandtrap
 - Vervangen/herstellen riolering schoolplein
 - Vervangen/herstellen bestrating schoolplein
 - Vervangen erfscheiding
 - Vervangen buitenkozijnen (incl. hang- en sluitwerk)
 - Vervangen goten
 - Vervangen boeiboorden
2. Het bevoegd gezag neemt bij deze zorg steeds de ter zake geldende wettelijke voorschriften in acht, in het bijzonder de wettelijke eisen ter zake van de onderhoudsplicht en de oppervlakte en indeling van de gebouwen en terreinen.
 3. De in het eerste lid bedoelde zorg heeft betrekking op het object (de objecten) als bedoeld in artikel 1 lid 3.
 4. Het bevoegd gezag maakt voor de in het eerste lid bedoelde voorzieningen geen aanspraak op vergoedingen van de gemeente op basis van de gemeentelijke verordening voorzieningen onderwijshuisvesting.

Artikel 3 Gemeentelijke vergoeding.

1. Ter uitvoering van de in artikel 2 lid 1 genoemde huisvestingsvoorziening waarvoor het bevoegd gezag in het kader van deze overeenkomst de verantwoordelijkheid overneemt, betaalt de gemeente jaarlijks een bedrag aan het bevoegd gezag volgens de volgende systematiek:
 - a. basis is de uitkomst van het meerjarenonderhoudsplan;
 - b. de onderhoudskosten worden berekend voor een periode van 10 jaar.
2. Het in het eerste lid bedoelde bedrag wordt jaarlijks in 12 termijnen, uiterlijk op de 15^e van iedere maand en voor het eerst op 15 januari 2008 overgemaakt op bank-/girorekening
3. Als niet tijdig wordt betaald is zonder nadere ingebreke stelling een vertragingsrente verschuldigd ter hoogte van de wettelijke rente, te rekenen vanaf de dag dat het bedrag verschuldigd is. Betalingen geschieden door de gemeente zonder enig beroep op korting of schuldvergelijking.
4. Het in het eerste lid overeengekomen bedrag wordt jaarlijks aangepast aan de prijsontwikkeling. Voor deze aanpassing wordt gehanteerd het percentage dat het ministerie van OCW hanteert bij het vaststellen van de jaarlijkse vergoeding aan de schoolbesturen in het kader van de lumpsumvergoeding.

Artikel 4 Rekening en verantwoording.

1. Het schoolbestuur legt jaarlijks verantwoording af over de besteding van het bedrag als bedoeld in artikel 3 van deze overeenkomst door het overleggen van een accountantsverklaring waarin is opgenomen:
 - a. het bedrag dat van de gemeente is ontvangen;
 - b. het bedrag dat door het schoolbestuur is uitgegeven;
 - c. het verloop van de reservering van het door de gemeente ontvangen bedrag als het bedrag niet door het schoolbestuur is besteed, incl. de toevoeging van de rente.
2. Bij het opheffen van de school, alsmede bij een gehele of gedeeltelijke buitengebruikstelling van tot de school behorende onroerende zaken die deel uitmaken van deze overeenkomst, legt het bevoegd gezag aan de gemeente verantwoording af ten aanzien van de tot het moment van opheffing, respectievelijk buitengebruikstelling bestede vergoedingsbedragen. De uit deze verantwoording blijkende resterende vergoedingsbedragen worden aan de gemeente gerestitueerd.

Artikel 5 Bijzondere bepalingen.

1. Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente is aan het bevoegd gezag niet toegestaan:
 - a. gebouwen of delen van gebouwen te realiseren of de in artikel 1 lid 3 bedoelde gebouwen geheel of gedeeltelijk te slopen, dan wel de indeling daarvan ingrijpend te wijzigen;
 - b. de in artikel 1 lid 3 bedoelde gebouwen en terreinen en roerende zaken, waarvoor een vergoeding in de huisvestingskosten is genoten, anders dan op grond van artikel WPO en artikel ... WEC te vervreemden of met enig zakelijk recht te belasten;
 - c. de in artikel 1 lid 3 bedoelde gebouwen en terreinen te verhuren of aan derden in gebruik te geven.
2. De in het vorige lid bedoelde toestemming wordt slechts geweigerd als de uitvoering van hetgeen door het bevoegd gezag wordt verlangd niet is te verenigen met de op de in artikel Bedoelde onroerende zaken rustende onderwijsbestemming, alsmede de wettelijke voorschriften ter zake van indeling en oppervlakte van gebouwen en terreinen. De gemeente kan aan deze toestemming voorwaarden verbinden.

Artikel 7 Bindend advies.

1. De partijen zijn gehouden allereerst te trachten in onderling overleg een oplossing te vinden voor verschillen in uitleg en toepassing van de bepalingen van deze overeenkomst.
2. Een geschil wordt geacht aanwezig te zijn als het overleg zoals bedoeld in lid 1 niet tot overeenstemming heeft geleid, ook al wordt het geschil als zodanig door slechts een van de partijen aangemerkt.
3. Over geschillen naar aanleiding van deze overeenkomst wordt beslist door drie deskundigen, waarbij iedere partij een deskundige benoemt en deze beiden samen de derde als voorzitter. De deskundigen zullen beslissen als goede mannen naar billijkheid. Hun oordeel geldt als bindend, tenzij partijen voorafgaande aan de behandeling van het geschil afspreken dat de deskundigen een advies geven waarbij de rechtsgang naar de burgerlijke rechter voor partijen nog openstaat.

Aldus overeengekomen op

Gemeente Haarlem, het bestuur van de

M. Divendal, de secretaris, de voorzitter.

Bijlage 9

Financieel overzicht fonds doordecentralisatie primair en (voortgezet) speciaal onderwijs

Schoolbestuur	Stand van voorziening fonds doordecentralisatie ultimo 2006
VCPO BaO	€ 1.144.603,--
VCPO SBO	€ 152.251,--
OPOH BaO	€ 1.713.815,--
(Bos en Vaart)	€ 97.420,--
OPOH SBO	€ 284.828,--
OPOH REC	€ 386.054,--
Sint Bavo BaO	€ 1.486.612,--
Sint Bavo REC	€ 14.517,--
Federatie SO	€ 25.234,--
Haarlem Schoten	€ 5.900,--
Montessori Haarlem HMS	€ 71.206,--
Koorschool	€ 83.088,--
El Amal (isl)	€ 0,--
Vrije Scholen	€ 427.265,--
TOTAAL	€ 5.892.793,--

Toelichting.

Vanaf 1996 heeft de gemeente voor het groot onderhoud en aanpassing een vergoeding beschikbaar gesteld, welke vergoeding is 'gereserveerd / belegd' bij de gemeente. Het saldo van deze voorziening is betrokken bij het vaststellen van de door de gemeente te verstrekken vergoeding in de jaren 2006 – 2015. Vastgesteld wordt dat op basis van de stand ultimo 2005 het bedrag in het Fonds Doordecentralisatie voldoende is voor het bekostigen van het groot onderhoud tot en met 2015. Hierbij de volgende aantekeningen:

1. in het jaar 2006 en 2007 vindt nog een storting in het Fonds Doordecentralisatie plaats en
2. de investeringskosten van aanpassing van het schoolgebouw worden niet betrokken in de jaarlijkse vergoeding aan de schoolbesturen, maar worden opgenomen in het meerjareninvesteringsplan en maken onderdeel uit van het SHO;
3. het saldo in de voorziening betreft het totale budget, maar verschilt sterk per schoolgebouw en schoolbestuur;
4. de schoolbesturen hebben nog niet alle declaraties tot het jaar 2006 ingediend, zodat het definitieve saldo afwijkt van het opgenomen bedrag.